

MRK, Draft 6, HS, 10.08.05

Хушхабар аз Марқұс

Марқұс

Пешгуфтор

Ин Хушхабарро яке аз имондорони аввал ба номи Юханной Марқұс аз рүи гуфтахой Петрус, шогирди Исои Масеҳ навишкааст. Аз рүи замони навишиштауданашон Хушхабар аз Марқұс пештар аз се Хушхабари дигар навишишта шудааст.

Азбаски дар китоби Марқұс калимаҳои зиёди арамей ва расму оинҳои яхудӣ шарҳ дода шудаанд, бинобар ин фаҳмида мешавад, ки Хушхабар аз Марқұс барои халқҳои ғайрияхудӣ навишишта шудааст. Муаллиф бо нақли худ дар дили хонандаҳо боварӣ ҳосил кардан меҳоҳад, ки Исо бокудрат аст, ки одамонро аз рӯҳҳои нопок, касалиҳо ва марг халос кунад. Инчунин муаллиф хотиррасон кардан меҳоҳад, ки пайрави Исо будан осон нест, чунки пайрав бояд монанди Исо ба дигарон хизмат кунад ва ба ранҷу азоб кашидан тайёр бошад.

Дар байни чор Хушхабари Аҳди Нав ин китоби Хушхабар аз рүи ҳачмаш кўтоҳгарин мебошад. Дар вақти нақл кардани аз ҳаёт ва таълимоти Исо муаллиф бештар ба ҳодисаҳои ачибу мӯъцизаовар диққати хонандаро ҷалб мекунад. Бинобар ин нақли воқеаҳо аз оғози хизмати Исо сар мешавад ва аллакай аз боби аввалин мо дар бораи мӯъцизаҳои бузурги Ў меҳонем, ки: Ў баъд аз интихоби чор шогирдаш дарҳол мардеро, ки гирифтори рӯҳи нопок буд шифо медиҳад; хушдомани Шимъўнро, тӯдаи одамони беморро ва инчунин марди маҳавро шифо медиҳад. Гаштаю баргашта Марқұс аз мӯъцизаҳои шифобахши Исо нақл мекунад ва аз ин нақлҳо маълум мешавад, ки Исо бо қудрати Ҳудо шифо медод.

Дар айни ҳол роҳбарони динӣ Исоро қабул намекарданд ва низоъ ба миён оварда, роҳи күштани Исоро мечустанд. Дар сурате ки девҳо дар

пеши құдрати Исо сархам мешуданد ва медонистанд, ки Ү Начотдиҳанда аз тарафи Худо аст, vale Исо ба онҳо ичозат намедод, ки инро ба дигарон түйнд. Ин китоб пур аз тасвири мұғызатест, ки ҳам одамони оддій ва ҳам пайравони Исоро ба ҳайрат меоварданд. Аммо, мувоғиқи китоби Марқұс, мұғызызаи калонтарини Исо ин буд, ки чӣ тавр Ү ранҷу азоби зиёд кашид ва ҷони худро фидо кард. Аввалин шуда ин мұғызаро сардори лашкарҳои румӣ фаҳмид. Вай тарзи дар салиб ҷон додани Исоро дида, гуфт: «Ин одам дар ҳақиқат Писари Худо буд» (Марқұс 15:39).

1

Таълимоти Яҳёи Таъмиддиҳанда

¹Хушхабар дар бораи Исои Масех, ки Писари Худо аст, ҷунин сар мешавад: ²Дар китоби Ишаъё пайғамбар суханони Худо омадаанд:

«Ана, Ман пешопеши Ту як одамамро мефиристам,
то ба омаданат роҳ тайёр қунад.

³Касе дар биёбон фарёд зада мегӯяд:
„Барои Ҳудованд роҳ тайёр қунед! Онро рост намоед!”».

⁴Ин шахс Яҳё пайғамбар буд, ки ба биёбон омада, ба эълон кардан даромад, ки мардум барои бахшида шудани гуноҳҳояшон бояд тавба карда, аз гуноҳҳояшон даст қашанд ва таъмид бигиранд.

⁵Аҳолии шаҳри Ерусалим ва мардуми тамоми сарзамини Яхудия пеши Яҳё ба биёбон меомаданд. Онҳо ба гуноҳҳои худ иқрор мешуданд ва Яҳё онҳоро дар дарёи Урдун таъмид медод.

⁶Яҳё либосе аз пашми шутур ва камарбанди ҷармӣ дошт. Ҳўрокаш малаху асали саҳрой буд. ⁷ Ү ба мардум эълон карда мегуфт: «Аз паси ман як нафаре меояд, ки аз ман тавоногар аст. Вай он қадар тавоност, ки ман ҳатто сазовори ҳам шуда күшодани банди пойафзоли Ү нестам.

⁸Ман шуморо бо об таъмид медиҳам, vale Ү шуморо бо Рӯҳи Муқаддас таъмид медиҳад».

Таъмиди Исо

⁹ Рӯзе Исо аз шаҳри Носира, ки дар сарзамини Ҷалил буд, ба назди Яхё рафт ва Яхё Ӯро дар дарёи Урдун таъмид дод. ¹⁰ Вақти аз об баромадан Исо дид, ки осмон кушода шуд ва Рӯхи Муқаддас ба сурати кабӯтаре поён фаромада, дар болои Вай қарор гирифт. ¹¹ Сипас аз осмон овозе садо дод: «Ту Писари азизи Ман ҳастӣ ва Ман аз Ту хушнудам».

¹² Рӯхи Муқаддас фавран Исоро ба биёбон равона кунонд. ¹³ Ӯ дар он ҷо чил рӯз монд ва иблис Ӯро меозмуд. Дар биёбон Исо дар байни ҳайвоноти ваҳшӣ буд ва фариштагон ба Ӯ хизмат мекарданд.

Оғози хизмати Исо

¹⁴ Пас аз дастгир шудани Яхё Исо ба сарзамини Ҷалил омад, то ки хушхабари Худоро ба мардум эълон бикунад. ¹⁵ Ӯ мегуфт: «Вақт фаро расид ва подшоҳии Худо наздик аст. Тавба карда, аз гуноҳҳоятон даст қашед ва ба ин хушхабар имон оваред».

¹⁶ Рӯзе Исо аз назди қӯли Ҷалил мегузашт, ки ба об тӯр андохта истодани Шимъӯн ва бародари Ӯ Андриёстро дид, чунки онҳо моҳигир буданд. ¹⁷ Исо ба онҳо гуфт: «Омада Маро пайравӣ кунед, то ба ҷои моҳӣ ҷамъ кардани мардумро ба шумо омӯзам». ¹⁸ Дарҳол онҳо тӯрҳои худро монда, Ӯро пайравӣ карданд.

¹⁹ Каме дурттар рафта Исо писарони Забдойро дид, ки Ёқуб ва Юҳанномон доштанд. Онҳо дар қаиқи худ тӯрҳои моҳигириро таъмир мекарданд. ²⁰ Дарҳол онҳоро даъват намуд ва онҳо падарашон Забдойро бо мардикорон дар қаиқ монда, Ӯро пайравӣ карданд.

Шифои марди девона

²¹ Сипас онҳо ба шаҳри Кафарнаҳум омада, дар рӯзи истироҳат, ба ибодатхона рафтанд. Дар он ҷо Исо ба таълим додани мардум оғоз намуд. ²² Мардум аз таълими Ӯ қоил монданд, чунки Ӯ бо қудрат таълим медод, ки шариатдонон ин тавр набуданд.

²³ Айнан ҳамон вакт марде гирифтори рӯҳи нопок, ки дар ибодатхона буд, фарёд зад: ²⁴ «Эй Исои Носирӣ, Ту ба мо чӣ кор дорӣ?! Магар барои нобуд кардани мо омадай?! Туро медонам! Ту Шахси муқаддаси Худо ҳастӣ!»

²⁵ Вале Исо рӯхи нопокро сарзаниш карда фармуд, ки хомӯш шавад ва аз даруни он одам берун барояд. ²⁶ Рӯхи нопок ўро ба замин афтонда, бо овози баланд фарёд заду аз вай берун шуд. ²⁷ Ҳама дар ҳайрат монданд ва ба яқдигар меғуфтанд: «Ин чист? Ин як таълимоти навест! Ӯ ҳатто ба рӯҳҳои нопок чунон боқудратона амр медиҳад, ки онҳо ба Вай итоат мекунанд?» ²⁸ Овозаи Исо зуд дар тамоми гӯшаву канори сарзамини Ҷалил паҳн шуд.

Исо беморонро шифо медиҳад

²⁹ Ҳамин ки Исо аз ибодатхона баромад бо ҳамроҳии Ёқуб ва Юҳанно ба хонаи Шимъӯну Андриёс рафт. ³⁰ Вақте ба он ҷо расиданд, ба Исо зуд ҳабар доданд, ки хушдомани Шимъӯн таб карда, дар бистар хобидааст. ³¹ Вай назди бемор омад ва аз дасташ гирифта, ўро бархезонд. Таби бемор паст шуд ва ӯ машғули меҳмоннавозӣ гардида.

³² Ҳамон бегоҳ, ҳангоми нишасти офтоб мардум ҳамаи беморону девонагонро ба назди Исо оварданд. ³³ Тамоми аҳолии шаҳр ҳам назди дари хонаи онҳо ҷамъ омаданд. ³⁴ Ӯ одамони зиёдро аз бемориҳои гуногун шифо дод, бисёр девҳоро берун кард ва нагузошт, ки девҳо чизе бигӯянд, зоро онҳо кӣ будани Ӯро медонистанд.

Дуои Исо дар хилватгоҳ

³⁵ Саҳарии барвақт, ҳанӯз субҳ надамида, Исо бархесту ба ҷои хилвате рафта, дуо кард. ³⁶ Шимъӯн ва ҳамроҳонаш бошанд, ба ҷустуҷӯи Исо баромаданд. ³⁷ Ӯро ёфта, ба Вай гуфтанд: «Ҳама Шуморо ҷустуҷӯ мекунанд». ³⁸ Вале Исо гуфт: «Биёд, ба шаҳру деҳоти гирду атроф низ биравем, то ки Ман ба мардуми он ҷо ҳам хушхабарро эълон намоям, чунки барои иҷрои ҳамин кор Ман омадаам».

³⁹ Баъд Ӯ ба тамоми гӯшаву канори сарзамини Ҷалил сафар карда, дар ибодатхонаҳо мардумро таълим медод ва девҳоро аз одамон берун мекард.

Покшавии марди маҳав

⁴⁰ Рӯзе ба назди Исо марди маҳав омад. Вай ба зону нишаста зорӣ карда гуфт: «Агар ҳоҳед, метавонед маро пок созед». ⁴¹ Дили Исо ба ҳоли мард сӯҳт ва дасташро ба вай расонда гуфт: «Албатта, меҳоҳам! Пок шав!»

⁴² Фавран касалии мард нест шуда, баданаш пок гашт.

⁴³ Исо ўро зуд ҷавоб дода таъкидкуон 44 гуфт: «Дар ин бора зинҳор ба ҳеч қас нагӯй, балки рост назди рӯҳонӣ рафта, худро нишон дех ва барои пок шудани худ, ҳамон тавре ки Мӯсо фармудааст, қурбонӣ бикун, то ба онҳо шаҳодате гардад». ⁴⁵ Вале он мард берун баромада ошкоро ин ҳабари хушро паҳн мекард. Барои ҳамин Исо дигар озодона ба шаҳр даромада натавонист, балки дар саҳро монд. Бо вучуди ин, мардум аз ҳама ҷо ба назди ӯ меомаданд.

2

Шифо ёфтани марди шал

¹ Пас аз чанд рӯз Исо ба шаҳри Кафарнаҳум баргашт ва овозai дар хона буданаш зуд дар ҳама ҷо паҳн шуд. ² Хона ва беруни он чунон пуродам шуд, ки ҳатто ҷои сӯзан афтодан намонда буд. Исо ба онҳо қаломи Ҳудоро таълим медод. ³ Ҳамин вақт боз одамоне омаданд, ки чор нафаре аз онҳо шалеро бо ҷойгаҳаш бардошта назди Исо меоварданд. ⁴ Вале аз бисёрии мардум ба ӯ наздик шуда натавониста, боми хонаро аз болои сари Исо қушоданд ва дар он шикофе карда, шалро якҷоя бо ҷойгаҳаш поён фароварданд. ⁵ Исо имони онҳоро дид, ба шал гуфт: «Додар, гуноҳҳоят бахшида шуданд!»

⁶ Баъзе аз шариатдононе, ки дар он ҷо нишаста буданд, аз дили худ чунин фикрҳо мегузаронданд: ⁷ «Ӯ ҷаро чунин суханони кофириона мегӯяд! Ҳеч қас ба ғайр аз Ҳудо гуноҳи инсонро бахшида наметавонад».

⁸ Исо ҳамон лаҳза дар дилаш фикри онҳоро фаҳмида гуфт: «Ҷаро чунин фикрҳо доред? ⁹ Кадомаш осонтар аст: ба шал гуфтани он ки „гуноҳҳои ту бахшида шуданд“ ё ки „бархез, ҷойгаҳатро бардошта роҳ гард?“.

¹⁰ Пас, Ман ба шумо исбот мекунам, ки Фарзанди Инсон дар рӯи замин қудрати бахшидани гуноҳҳоро дорад». Сипас ба шал нигариста гуфт:

¹¹ «Ба ту мегӯям, бархез, ҷойгаҳатро бардошта ба хонаат рав».

¹² Он мард аз ҷояш хеста, фавран ҷойгаҳашро ҷамъ карду дар пешӣ назари мардуми дарҳайратмонда равона шуд. Ҳама Ҳудоро ситоиш карда, ба якдигар мегуфтанд: «То ҳол монанди ин ҷизе надида будем!»

Шогирди Исо шудани Левӣ

¹³ Исо боз ба соҳили кӯл рафт. Мардум дар гирди Ӯ ҷамъ омаданд ва ӽ онҳоро таълим дод. ¹⁴ Ҳангоме Исо роҳашро давом дод Левии писари Ҳалфиро дид, ки ба ҷамъоварии андозу хироҷ машгул буд, ба ӽ гуфт: «Биё, пайрави Ман шав». Левӣ бархест ва аз паси Ӯ равона шуд.

¹⁵ Вақте ки Исо бо шогирдонаш дар хонаи Левӣ таом меҳӯрд, бисёр андозгирон ва онҳое, ки гунаҳкор ҳисоб мешуданд, низ дар сари он дастархон буданд, чунки бисёриҳо аз паи Исо мерафтанд.

¹⁶ Баъзе шариатдонон, ки фарисӣ буданд, Исоро бо «гунаҳкорону» андозгирон дар сари як дастархон дид, ба шогирдони Ӯ гуфтанд: «Чаро ӽ бо андозгируну гунаҳкорон аз як дастархон ҳӯрок меҳӯрад?»

¹⁷ Исо инро шунида, ба онҳо гуфт: «Ба табиб на одамони солим, балки беморон мӯҳтоҷанд. Ман ҳам барои он омадаам, ки на накӯкорон, балки гунаҳкоронро даъват намоям».

Савол дар бораи рӯза

¹⁸ Дар он айём ҳам пайравони Яҳё ва ҳам фарисиён рӯза гирифта буданд. Баъзе қасон назди Исо омада пурсиданд: «Чаро пайравони Яҳё ва пайравони фарисиён рӯза мегиранду шогирдони Шумо намегиранд?»

¹⁹ Исо ба онҳо гуфт: «Оё дӯстони домод дар ҷашни арӯсӣ, ки домод ҳанӯз ҳамроҳашон аст, рӯза мегиранд? То домод бо онҳост, онҳо рӯза гирифта наметавонанд? ²⁰ Вале вақте мерасад, ки домод аз байнашон гирифта мешавад ва он рӯз онҳо низ рӯза мегиранд.

²¹ Касе аз матои нав ба либоси кӯҳна ямоқ намекунад. Чун кунад ямоқи нав аз либоси кӯҳна ҷудо шуда, ҷои даридаи он боз ҳам аёntар мешавад.

²² Инчунин касе шароби навтайёршударо ба машки ҷармини кӯҳна намерезад, чун бирезад ҳангоми ба ҷӯш омадани шароб машк дарида, ҳам шароб мерезад ва ҳам худи машк аз кор мебарояд. Бинобар ин шароби навтайёршударо ба машки нав мерезанд».

Савол дар бораи рӯзи истироҳат

²³ Як рӯзи истироҳат Исо ва шогирдонаш аз қишиғори гандум мегузаштанд ва дар аснои роҳ шогирдон ҳӯшаҳои гандумро мечиданд.

²⁴ Баъзе аз фарисиён ба Исо гуфтанд: «Барои чӣ онҳо кори дар рӯзи истироҳат раво набударо мекунанд?»

²⁵ Исо дар ҷавоб гуфт: «Магар дар навиштаҷот нахондаед, ки шоҳ Довуд

вақте ки бо ҳамроҳонаш гурусна монд ва эҳтиёҷ дошт, чӣ кор қард?

²⁶ Вақте ки Абётор сарвари рӯҳониён буд, Довуд ба хонае, ки хузури Ҳудоро дошт, даромада, нони ба Ҳудо тақдимшударо гирифта ҳӯрд ва ба ҳамроҳонаш низ дод. Ҳол он ки аз рӯи шариат фақат рӯҳониён ҳақ доштанд он нонро бихӯранд».

²⁷ Боз давом дод: «Рӯзи истироҳат барои инсон оғарида шудааст, на инсон барои рӯзи истироҳат. ²⁸ Бинобар ин Фарзанди Инсон соҳиби ҳатто рӯзи истироҳат аст».

3

Шифо додан дар рӯзи истироҳат

¹ Бори дигар Исо ба ибодатхона рафт ва дар он ҷо марди дасташ ҳушкшудае буд. ² Баъзе одамон Исоро мушоҳида мекарданд, ки оё он мардро дар рӯзи истироҳат шифо мебахшад ё не. Агар шифо бахшад, Ӯро айбдор қунанд. ³ Исо ба он марди дасташ ҳушкшудае гуфт, ки дар назди ҳама рост истад.

⁴ Сипас ба тарафи онҳо нигоҳ карда гуфт: «Ба фикри шумо дар рӯзи истироҳат чӣ равост: некӣ ё бадӣ кардан; наҷот додани ҷон ё нобуд кардани он?» Аммо онҳо хомӯш буданд. ⁵ Исо бо ғазаб ба онҳо нигоҳ карду аз якравиашон ғамгин гашт ва ба он мард гуфт: «Дастатро дароз қун!» Вай дасташро дароз карду дасташ сиҳат шуд. ⁶ Фарисиён аз ибодатхона баромада, зуд бо аъзоёни ҳизби ҳиродиён муҳокима карда, нақшай күштани Исоро кашиданд.

Мардум аз пай Исо мераванд

⁷ Ҳангоме ки Исо бо шогирдонаш ба тарафи кӯл равона шуд, мардуми бисёре аз сарзамини Ҷалилу Яҳудия, ⁸ аз шаҳри Ерусалим, инчунин аз сарзамини Адӯму атрофи дарёи Үрдун ва аз Суру Сидун аз паси Ӯ мерафтанд. Мардуми зиёд дар бораи корҳои Исо шунида, ба гирди Ӯ ҷамъ меомаданд. ⁹ Аз сабаби бисёрии мардум Исо ба шогирдонаш фармуд, ки барояш қаиқе тайёр қунанд, то ки одамон Ӯро пахш нақунанд. ¹⁰ Азбаски Исо беморони зиёдеро шифо бахшида буд, ҳамаи беморон аз ҳар тараф Ӯро пахш мекарданд, то дасташон ба Ӯ расаду

шифо ёбанд.¹¹ Рұхқои нопок баробари дидани Ү худро дар наздаш ба замин мепартофтанд ва фарёдзанон мегуфтанд: «Ту Писари Худо ҳастай!»¹² Вале Исо бо таъкиди қатъй ба онҳо амр мекард, ки Үро маълум нақунонанд.

Интихоби дувоздаҳ вакил

¹³ Сипас Исо ба баландие баромада, онҳоеро ки меҳост, ба наздаш даъват кард ва онҳо омаданд.¹⁴ Баъд аз байни онҳо дувоздаҳ нафарро вакил таъин намуд, ки доимо бо Ү бошанд, то ки онҳоро барои ба мардум эълон кардани хушхабари Худо фиристад¹⁵ ва онҳо қудрати берун кардани девҳоро дошта бошанд.

¹⁶ Он дувоздаҳ нафар инҳоянд: Шимъүн, ки Исо үро Петрус меномид,¹⁷ Ёқуб ва Юҳанно, ки писарони Забдой буданд ва Исо онҳоро «писарони раъд» меномид,¹⁸ Андриёс, Филиппус, Барталмо, Матто, Тумо, Ёқуб, ки писари Ҳалфай буд, Таддо, Шимъүни Ватандуст¹⁹ ва Яхудои Исқарют, ки баъдтар ба Исо хиёнат мекунад.

Тұхмат дар ҳаққи Исо

Баъд Исо ба хона рафт.²⁰ Мардуми зиёде боз ҹамъ омадаанд, ки Ү ва шогирдонаш ҳатто фурсати хұрок хұрдан наёфтанд.²¹ Бо шунидани ин ҳабар аҳли оилаи Исо ба наздаш омада, хостанд Үро бо худ баранд, зеро одамон мегуфтанд, ки Ү аз ақл бегона шудааст.²² Гурӯхе аз шариатдонон, ки аз Ерусалим омада буданд, чунин мегуфтанд: «Ү дар худ Баал-Забул, сардори девҳоро дорад ва бо қудрати вай девҳоро берун мекунад».

²³ Исо онҳоро ба наздаш даъват карда, бо масал гуфт: «Чӣ тавр шайтон худашро берун карда метавонад? ²⁴ Давлате, ки дар дохили худ аз ҳам чудо шуда ҹанг мекунад, устувор намемонад.²⁵ Хонаводае, ки байни аъзоёнаш ҷудой афтодааст, устувор намемонад.²⁶ Агар шайтон бар зидди худаш бичангад ва дар худ ҷудой дошта бошад, устувор намемонад, балки нобуд мешавад.

²⁷ Ҳең қас наметавонад ба хонаи шахси пурзұр зада даромада, молу мулкашро гирифта барад, то аввал дасту пои шахси пурзұрро набандад, ана баъд хонаашро ғорат карда метавонад.

²⁸ Ба ростай ба шумо мегүям, ҳар гунохе, ки инсон мекунад ва ҳар сухани кофиринае, ки мегүяд, баҳшида мешавад.²⁹ Вале агар касе бар зидди

Рұхи Муқаддас сухани кофирона гүяд, ҳаргиз бахшида намешавад ва ин гуноҳаш то абад хоҳад монд». ³⁰ Ин суханонро Исо ба хотири он гуфт, ки баъзеҳо дар борааш «Ү дар худ рӯхи нопок дорад» мегуфтанд.

Модар ва бародарони Исо

³¹ Он гоҳ модар ва бародарони Исо омада, дар берун истода, шахсено фиристоданд, ки Үро даъват кунад. ³² Исо дар байни мардум нишаста буд, ки онҳо ба Ү гуфтанд: «Модар ва бародарону хоҳаронатон дар берун истодаанд ва Шуморо мепурсанд». ³³ Ү дар ҷавоб гуфт: «Модар ва бародарони Ман кистанд?»- ³⁴ ва ба атрофиёнаш нигоҳе карду давом дод,- Ана, инҳо модар ва бародарони Ман ҳастанд. ³⁵ Ҳар кī хости Худоро ба ҷо орад, бародар, хоҳар ва модари Ман аст».

4

Масал дар бораи деҳқон

¹ Бори дигар Исо дар канори кӯл ба мардум таълим медод ва тӯда-тӯдаи одамон дар гирдаш ҷамъ омаданд. Бинобар ин Ү маҷбур шуд, ки ба қаик нишаста, аз кӯл ба мардуме, ки дар соҳил буд, сухан гүяд. ² Ү таълим додани бисёр ҷизҳоро ба онҳо бо масалҳо сар кард. Ү гуфт:

³ «Гӯш кунед! Рӯзе як деҳқон барои кишт кардан мебарояд. ⁴ Вақте ки дона мепошад, як миқдори он ба пайраҳа меафтад ва паррандаҳо омада, онро аз замин чида пок-покиза меҳӯранд. ⁵ Миқдори дигари он ба замини санглоҳу камхок меафтад. Аз сабаби ҷуқур набудани хоки замин он зуд месабзад. ⁶ Вале бо баромади офтоб майсаи нахрез пажмурда шуда, аз сабаби решай мустаҳкам надоштан хушк мешавад. ⁷ Як миқдори дигараш ба миёни хорҳо меафтад ва хорҳо қад кашида майсаи баромадаро пахш мекунанду намегузоранд, ки он ҳосил дихад. ⁸ Лекин як ҳиссаи донаҳо ба замини хуби ҳосилхез афтода, месабзад ва қад кашида сӣ, шаст ва сад баробар зиёдтар ҳосил медиҳад».

⁹ Боз гуфт: «Пас ҳар кī Маро мешунавад, бигзор гӯш кунад!»

¹⁰ Вақте ки Ү танҳо буд, он дувоздаҳ нафар ва пайравонаш аз Ү маъни масалро пурсиданд. ¹¹ Исо ҷавоб дод: «Худо ба шумо сирру асрори подшоҳии худро ошкор кардааст. Вале барои онҳое, ки бо мо нестанд,

ҳама чиз бо мақолу масалҳо таълим дода мешавад,¹² то ки онҳо „бо ҷашмони худ нигоҳ қунанду набинанд, бо гӯшҳои худ шунаванду нафаҳманд, ва сӯи Ҳудо рӯ нагардонанд, то Ҳудо гуноҳҳояшонро бубахшад”».

Маъниидод кардани масал дар бораи деҳқон

¹³ Баъд аз онҳо пурсиd: «Магар маънои ин масалро нафаҳмидед? Пас ҳамаи масалҳои дигарро чӣ тавр мефаҳмед?

¹⁴ Деҳқон қаломи Ҳудоро мекорад. ¹⁵ Он ҳиссаи донаҳо, ки ба пайраҳа меафтанд, монанди он аст, ки баъзе қасон қаломро мешунаванд, vale шайтон зуд омада, қаломи дар дили онҳо кошта шударо медузад.

¹⁶ Донаҳои ба замини санглоҳ афтода қасоне мебошанд, ки қаломро шунида, якбора бо хушҳолӣ онро қабул мекунанд, ¹⁷ vale азбаски реша надоранд, муддати кӯтоҳ бардошт мекунанд. Баъд вақте ки аз барои қалом ба душворӣ ва азоб дучор мешаванд, зуд имони худро аз даст медиҳанд. ¹⁸ Донаҳое, ки ба замини хорзор меафтанд, монанди он аст, ки баъзе қасон қаломро мешунаванд, ¹⁹ аммо ғаму ташвиши зиндагӣ, орзуи бойигарӣ ва майлу рағбат ба ҷизҳои дигар фикру хаёлашонро ба худ банд карда, қаломро пахш менамоянд ва дар натиҷа онҳо ҳеч ҳосиле намеоранд. ²⁰ Vale донаҳое, ки ба замини ҳосилхез меафтанд, монанди он аст, ки баъзе қасон қаломро мешунаванду қабул мекунанд ва сӣ, шаст ва сад баробар бештар ҳосил медиҳанд».

Дар бораи ҷароғ

²¹ Баъд аз онҳо пурсиd: «Магар ҷароғро барои он меоранд, ки зери тағора ё кате гузоранд? Оё онро ба ҷароғпоя намегузоранд? ²² Ҳамин тавр, ҳар чӣ пинҳон ва пӯшида аст, ошкор ва равшан мегардад. ²³ Пас, ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш қунад!

²⁴ Суханони мешунидаатонро бо диққат мулоҳиза намоед. Бо қадом санги тарозу шумо баркашед, бо ҳамон санги тарозу ва ҳатто зиёдтар аз он ба шумо баркашида мешавад. ²⁵ Зеро ҳар кӣ ҷизе дорад, ба ӯ боз ҳам зиёдтар дода мешавад ва касе, ки надорад, ҳатто он андаке, ки дорад, аз ӯ қашида гирифта мешавад».

Масал дар бораи сабзиши дона

²⁶ Исо суханони худро давом дода гуфт: «Подшохии Худо монанди он аст, ки шахсе ба замин донаҳо мепошад ²⁷ ва шабҳо хоб мераваду рӯзҳо бедор мешавад, донаҳо бошанд, сабзида нашъунамо меёбанд. Вале он шахс намедонад, ки сабзиш чӣ тавр сурат мегирад. ²⁸ Чунки худи замин донаҳоро месабзонад. Аввал дона сабзида қад мекашад, баъд хӯша пайдо шуда, аз дона пур мешавад. ²⁹ Ҳамин ки хӯшаҳо пухта мерасанд, вай бо дос меояд, чунки мавсими ҳосил расидааст».

Масал дар бораи донаи ҳардал*

³⁰ Инчунин Исо гуфт: «Подшохии Худоро ба чӣ монанд кунем? Бо қадом масал онро шарҳ дигем? ³¹ Вай монанди донаи ҳардалест, ки ҳангоми коштан аз ҳамаи донаҳои рӯи замин майдатарин мебошад, ³² вале баъд аз кошта шудан, қалон мешаваду аз ҳама гиёҳҳо баландтар мегардад ва шохаҳояш то андозае баланд мешаванд, ки паррандаҳо дар сояш лона месозанд».

³³ Ҳамин тавр, ба қадре ки мардум фахмида метавонист, Ӯ қаломи Худоро ба тариқи чунин масалҳои зиёд баён мекард. ³⁴ Исо ба онҳо ҳама чизро бо масал таълим медод, вале маънои масалҳоро ба шогирдонаш дар танҳоӣ мефаҳмонд.

Исо тӯфонро ором мекунад

³⁵ Бегоҳии ҳамон рӯз Ӯ ба шогирдонаш гуфт: «Биёед, ба канори дигари қӯл гузарем». ³⁶ Сипас, онҳо мардуми дар соҳил ҷамъомадаро тарқ карданд ва ба қаиқе, ки Исо дар он нишаста буд, савор шуда, ба роҳ даромаданд. Бо Ӯ қаиқҳои дигар ҳам равона шуданд.

³⁷ Ногаҳон тӯфони сахте сар шуд. Мавҷҳо бо зарб ба қаиқ бармеҳӯрданд ва оқибат қаиқ аз об пур шуд. ³⁸ Аммо Исо дар қафои қаиқ сарашро ба болишт гузошта меҳобид. Шогирдонаш Ӯро бедор карда гуфтанд: «Устод! Магар парво надоред, ки мо мемирим?!»

³⁹ Ӯ барҳест ва бодро таъна зада, ба қӯл фармон дод: «Ҳомӯш шав! Ором

---

* 4:30 Ҳардал - (горчитса) гиёҳе, ки баландиаш аз 120 см. то ба чору ним метр рафта мерасад, донааш бошад, аз ҳамаи донаҳо ва тухмҳои растаниҳои дигар хурдтар аст.

бош!» Ҳамон лаҳза бод аз вазидан бозмонд ва дар ҳама ҷо оромии том ҳукмфармо шуд.

⁴⁰ Исо ба шогирданаш гуфт: «Чаро ин қадар тарсиded? Оё ҳоло ҳам боварӣ надоред?» ⁴¹ Вале онҳо, дар ҳолате ки тарсу ҳарос тамоми вуҷудашонро фаро гирифта буд, ба яқдигар мегуфтанд: «Ин кӣ аст, ки ҳатто бод ва қӯл ба Ӯ итоат мекунанд!»

5

Исо девонаро шифо медиҳад

¹ Ҳамин тавр, Исо ва шогирданаш ба тарафи дигари қӯл, ба сарзамини Ҷадариён расиданд. ² Ҳангоми ба соҳил фаромадани Исо, якбора як шахсе, ки гирифтори рӯҳи нопок буд, аз қабристон берун баромада, ба тарафи Ӯ давид. ³ Ин мард дар қабристон зиндагӣ мекард ва ҳеч кас ӯро бо занҷир ҳам баста, нигоҳ дошта наметавонист. ⁴ Борҳо дасту пояшро бо занҷирҳо баста ва завлона карда буданд, вале Ӯ завлонаҳоро шикаста, занҷирҳоро пора-пора мекард. Касе барои ром кардани вай қувват надошт. ⁵ Ӯ шабу рӯз доимо дар қабристон ва теппаҳо дод зада мегашту худро бо сангҳо зада, маҷрӯҳ мекард.

⁶ Вақте ки Ӯ Исоро аз дур дид, давон-давон ба наздаш омада саҷда кард. ⁷⁻⁸ Исо ба вай фармон дод: «Эй рӯҳи нопок, аз ин мард берун шав». Вай бошад, бо тамоми овозаш фарёд зада гуфт: «Эй Исо, Писари Ҳудои Таоло, ба ман чӣ кор дорӣ? Аз барои Ҳудо маро азоб надех!»

⁹ Исо аз Ӯ пурсид: «Номат чист?» Ӯ ҷавоб дод: «Номам Лашкар аст, чунки мо бисёрем». ¹⁰ Вай аз Исо зорию тавалло кард, ки онҳоро аз он маҳалла берун накунад.

¹¹ Ҳамин вақт як галаи қалони хуқон дар болои теппае мечарид. ¹² Рӯҳҳои нопок аз Исо хоҳиш карда гуфтанд: «Моро ба мобайни хуқҳо фирист ва иҷозат дех, ки ба онҳо дохил шавем». ¹³ Исо ба онҳо иҷозат дод. Он гоҳ рӯҳҳои нопок аз он мард берун баромада, дохили хуқҳо шуданд. Тамоми галаи хуқон, ки тақрибан ду ҳазор сар буд, аз баландӣ ҷаста худро ба қӯл партофта ғарқ шуданд.

¹⁴ Хуқбонҳо бошанд, ба шаҳру деҳоти атроф гурехта, дар ҳама ҷо ин ҳодисаро ба мардум нақл карданд. Мардум берун баромаданд, то

бубинанд, ки чӣ ҳодиса рӯй додааст.¹⁵ Пас онҳо дар гирди Исо ҷамъ омада, диданд, ки ҳамон девонае, ки гирифтори лашкари девҳо буд, акнун дар тан либос дораду бо ақли солим нишастааст ва хеле тарсиданд.¹⁶ Шоҳидони ин воқеа, ҳодисаи бо девонаву ҳукҳо рӯйдодаро нақл мекарданд.¹⁷ Он гоҳ мардум аз Исо ҳоҳиш карданд, ки аз сарзаминашон биравад.

¹⁸ Ҳангоме ки Исо ба қаиқ савор мешуд, марде, ки пештар гирифтори девҳо буд, аз Вай илтимос кард, ки ӯро ҳам бо худ бубарад.¹⁹ Аммо Исо ҳоҳиши ӯро рад карда гуфт: «Ба хонаат баргард ва ба ҳешу таборат нақл кун, ки Ҳудованд дар ҳаққи ту чӣ кор ва чӣ ғамхории бузурге кард».²⁰ Ӯ низ равона шуд ва дар тамоми гӯшаву канори Даҳ Шаҳр ба ҳама эълон карда мегуфт, ки Исо барояш чӣ кори бузурге кардааст ва ҳама аз шунидани ин дар ҳайрат мемонданд.

Духтари Ёир ва шифо ёфтани зани бемор

²¹ Исо ба қаиқ савор шуда, ба тарафи дигари кӯл рафт. Вақте ки ба соҳил расид, мардуми зиёде назди Ӯ ҷамъ омаданд.²² Дар ҳамин вакт марде бо номи Ёир, ки яке аз сардорони ибодатхонаи он шаҳр буд, омада Исоро дидан замон, худро пеши пойҳои Ӯ партофт.²³ Ӯ зорикунон гуфт: «Духтарам дар дами марг аст. Аз Шумо ҳоҳиш меқунам, ки биёед ва дастагонро бар ӯ бигузоред, то шифо ёбаду зинда монад».²⁴ Исо бо ӯ ба роҳ даромад ва аз паси онҳо мардуми бешуморе ҳам равона шуданд, ки аз ҳар тараф Исоро фишор медоданд.

²⁵ Дар он ҷо як зане буд, ки дувоздаҳ сол боз қасалии хунравӣ дошт.

²⁶ Ҳарчанд вай аз муолиҷаи табибони зиёд дард кашида, тамоми дорояшро сарф карда буд, саломатиаш хуб намешуд. Баръакс, аҳволаш торафт бадтар мешуд.

²⁷⁻²⁸ Вақте ки ӯ дар бораи Исо шунид, аз дилаш гузаронд: «Агар ақаллан ба либосаш даст расонам, шифо меёбам». Барои ҳамин он зан аз байни тӯдаи одамон гузашта, аз ақиб ба Исо наздик шуду ба ҷомааш даст расонд.²⁹ Ҳуди ҳамон лаҳза хунравиаш бозмонд ва ӯ ҳис кард, ки шифо ёфтааст.

³⁰ Ҳамон лаҳза Исо низ ҳис кард, ки аз Ӯ қуввае берун рафт ва ба мардуми гирду атрофаш нигоҳ карда пурсид: «Кӣ ба ҷомаам даст

расонд?»

³¹ Шогирдонаш ба Ү гуфтанд: «Мебинед, ки ба Шумо аз ҳар тараф фишор меоранд ва боз мепурсед, ки ба Шумо кī даст расонд?»

³² Вале Исо ба атрофиён нигоҳ мекард, то касеро, ки ба ҷомааш даст расонда буд, пайдо қунад. ³³ Зане, ки аз шифоёбиаш огоҳ буд, ҷуръат карда, тарсону ларзон ба Исо наздик омад ва худро пеши пойҳои Ү партофта, ҳақиқати ҳолро нақл кард. ³⁴ Исо ба ӯ гуфт: «Эй зан, туро имонат шифо дод! Рав ва дар амон бошу саломат гард!»

³⁵ Ҳанӯз ки Ү гап мезад, чанд нафар аз хонаи Ёир ҳабар оварда, гуфтанд: «Духтарон гузашт. Ба заҳмат додани устод дигар ҳочате нест».

³⁶ Исо инро шунида, ба сардори ибодатхона гуфт: «Нагарс! Фақат имон дошта бош». ³⁷ Инро гуфт ва ба ғайр аз Петрус, Ёқуб ва бародари ӯ Юҳанно ба дигарон иҷозат надод, ки ҳамроҳаш бираванд.

³⁸ Вақте ба хонаи Ёир расиданд, диданд, ки одамони зиёде бо шӯру ғавғо гирияву нола мекарданд. ³⁹ Исо ба хона даромада ба онҳо гуфт: «Чаро шӯру ғавғо бардошта, гирия мекунед? Духтар намурдааст, фақат хобидааст».

⁴⁰ Бо шунидани ин суханон мардум ба ҳолаш хандиданд. Вале Исо ҳамаро берун карда, бо падару модари духтар ва ҳамроҳонаш ба хонае, ки духтар хобида буд, даромад. ⁴¹ Исо дasti беморро гирифта гуфт: «Талита қуми!», ки маънояш «Эй духтар, бархез!» аст. ⁴² Он духтар, ки дувоздаҳсола буд, зуд бархест ва ба роҳ гаштан даромад. Онҳо аз дидани ин дар ҳайрат монданд. ⁴³ Исо онҳоро ҷилди таъкид карда гуфт, ки ин воқеаро ба касе нагӯянд ва ҳоҳиш кард, ки ба духтар ҳӯрок бидиҳанд.

6

Ҳалқи Носира Исоро рад карданд

¹ Исо бо шогирдонаш аз он ҷо баромада, ба шаҳри Носира, ки дар он ҷо ба воя расида буд, баргашт. ² Рӯзи истироҳат Ү дар ибодатхона ба таълим додани мардум шурӯъ кард. Бисёр касоне, ки Ӯро мешуниданд, ба ҳайрат афтода, чунин мегуфтанд: «Аз кучо Вай ҳамаи ин чизҳоро дорад? Ин чӣ ҳикмате ба Ӯ дода шудааст? Чӣ ҳел мӯъцизаҳои бузург бо дастони Ӯ иҷро шудаанд? ³ Магар Ӯ ҳамон дуредгар нест, ки модараш Марям,

бародаронаш Ёқуб, Юшо, Яхудо ва Шимъүн ҳастанд ва хоҳаронаш ҳам дар байни мо зиндагӣ мекунанд?» Пас Ӯро рад карданд.

⁴ Исо ба онҳо гуфт: «Пайғамбар беифтиҳор намешавад, магар ин ки дар диёр, байни хешон ва хонадони худ қадр надорад».

⁵ Бинобар ин Исо дар он шаҳр мӯъцизаи бузурге нишон дода натавонист, танҳо ба чанд бемор даст расонда, онҳоро шифо дод. ⁶ Ӯ аз беимонии онҳо дар ҳайрат буд.

Исо дувоздаҳ вакилашро мефиристад

Исо ба деҳоти атроф рафта, мардумро таълим медод. ⁷ Вай дувоздаҳ вакилашро ба пешаш даъват кард ва ба онҳо қудрати ба рӯҳҳои нопок амр карданро дода, ҷуфт-ҷуфт ба ҳар тараф фиристод. ⁸⁻⁹ Ӯ ба онҳо фармуд: «Ба ғайр аз асо ҳамроҳи худ чизе нагиред: на ҳӯрок, на борхалта, на ҳамёни пул ва на либоси иловагӣ. Танҳо пойафзоли оддӣ бипӯшед.

¹⁰ Ба ҳар ҷое, ки расидед, то вақти рафтани тонашон ғақат дар як хона бимонед ва онро иваз накунед. ¹¹ Агар дар он ҷо шуморо қабул накунанд ва ба суханони шумо гӯш надиҳанд, аз он ҷо биравед ва ҷонги он ҷойро аз пойҳои худ биафшонед, то шаҳодати айбдор будани онҳо гардад».

¹² Пас онҳо рафта, эълон мекарданд, ки ҳама бояд тавба карда ба Ҳудованд рӯй оваранд. ¹³ Онҳо девҳои зиёдеро берун карда, бисёр беморонро бо молидани равған шифо бахшиданд.

Марғи Яҳёи Таъмиддиҳанда

¹⁴ Шоҳ Ҳиродус^{*} аз ин корҳо боҳабар шуд, чунки номи Исо дар ҳама ҷо шӯҳрат меёфт. Баъзеҳо дар бораи Исо мегуфтанд, ки ин Яҳёи Таъмиддиҳанда зинда шудааст ва барои ҳамин ҳам чунин қудрати мӯъцизакорӣ дар ҳаёташ амал мекунад. ¹⁵ Баъзеи дигарон мегуфтанд, ки ин Илёс пайғамбар аст. Қисми дигари одамон мегуфтанд, ки Ӯ яке аз пайғамбарони давраҳои қадим аст.

¹⁶ Аммо вақте Ҳиродус инро шунид, гуфт: «Ин Яҳё аст, ки ман сарашро аз танаш ҷудо карда будам ва ҳоло Ӯ аз нав зинда шудааст».

¹⁷⁻¹⁸ Зоро чунин ҳодиса рӯй дода буд: Ҳиродус ба занӣ Ҳиродияро, ки

*^{6:14} Шоҳ Ҳиродус — дар ин ҷо о Ҳиродус Антипас мебошад, ки ҳокими сарзамини Ҷалил буд.

зани бародараш Филиппус буд, гирифт. Барои ҳамин Яхё ба Ҳиродус мегуфт: «Хонадоршавии шумо бо Ҳиродия, ки зани бародаратон аст, раво нест». Аз ин рӯ, Ҳиродус як даста одамонро барои дастгир кардани Яхё фиристод. Онҳо ӯро дастгир карда, баста ба ҳабс андохтанд.

¹⁹ Дар дили Ҳиродия зидди Яхё кина пайдо шуд ва ӯ хост, ки Яхёро бикушад, лекин ин корро карда наметавонист, ²⁰ чунки Ҳиродус аз Яхё метарсид. Вай медонист, ки Яхё марди худотарс ва муқаддас аст, барои ҳамин ҳам ӯро эҳтиёт мекард. Гарчанде суханони Яхё ӯро нороҳат мекарданд, ба ҳар ҳол онҳоро гӯш кардан барояш маъқул буд.

²¹ Рӯзе барои Ҳиродия фурсати муносибе фаро расид: Ҳиродус дар рӯзи таваллуди худ зиёфате ороста, ҳамаи мансабдорон, сарлашкарон ва мардуми бообрӯи сарзамини Ҷалилро даъват намуд. ²² Вақте ки духтари Ҳиродия ба базм омада рақсид, ӯ Ҳиродус ва меҳмононашро мафтун кард. Аз ин рӯ, Ҳиродус ба вай гуфт: «Ҳар чӣ аз ман талаб қунӣ, бароят медиҳам». ²³ Подшоҳ Ҳиродус қасам хӯрда гуфт: «Ҳар чӣ ки пурсӣ медиҳам, то ҳатто нисфи мамлакатамро».

²⁴ Духтар рафта аз модараш маслиҳат пурсид, ки чӣ талаб қунад. Ҳиродия ҷавоб дод: «Сари Яхёи Таъмиддиҳандаро талаб қун».

²⁵ Духтар базудӣ назди шоҳ омада гуфт: «Мехоҳам, ки худи ҳозир сари Яхёи Таъмиддиҳандаро дар рӯи табақе ба ман ҳадя қунед».

²⁶ Шоҳ хеле ғамгин шуд, вале аз барои қасами хӯрдааш ва меҳмононаш ҳоҳиши духтарро рад кардан наҳост. ²⁷ Бинобар ин шоҳ даррав ба ҷаллод фармуд, ки сари Яхёро барояш гирифта биёрад. Ҷаллод ба ҳабсона рафта, сари Яхёро аз танаш чудо карду ²⁸ рӯи табақ гузошта ба духтар оварда дод. Духтар бошад, онро ба модараш дод.

²⁹ Ҳангоме ки шогирдони Яхё аз ин ҳабар ёфтанд, омада, часади ӯро гирифтанду бурда гӯронданд.

Бо панҷ нону ду моҳӣ сер кардани зиёда аз панҷ ҳазор қас

³⁰ Вакилон ба назди Исо баргашта кори кардаашон ва ба мардум чизи таълим додаашонро нақл карданд.

³¹ Азбаски рафтуомади мардум чунон зиёд буд, ки Исо ва вакилонаш ҳатто фурсати хӯрок хӯрдан надоштанд, Исо ба онҳо гуфт: «Танҳо ҳудатон биёед, ки ҷои хилвате биравем ва каме истироҳат қунед». ³² Пас,

ба қаик савор шуда, худашон танҳо ба ҷои хилвате рафтанд.

³³ Бисёр одамон рафтани онҳоро диданд ва онҳоро шинохта, аз ҳар қишлоқ пиёда аз пасашон шитофтанду пеш аз онҳо ба он маҳал омада расидаанд. ³⁴ Вақте ки Исо ба соҳил фаромад, мардуми зиёдеро дид, ба ҳолашон раҳмаш омад, зеро ки онҳо монанди гӯсфандони бе чӯпон буданд ва ба онҳо таълим додани чизҳои зиёдеро сар кард.

³⁵ Бегоҳӣ шогирдон назди Исо омада гуфтанд: «Ин як ҷои беодам аст, вакт ҳам дер шуд. ³⁶ Мардумро фиристед, ки ба деҳоту қишлоқҳои атроф рафта, барои худ ҳӯрдание ҳаранд». ³⁷ Вале Исо гуфт: «Шумо ба онҳо ҳӯрок дихед». Шогирдон пурсидаанд: «Ба фикри шумо, мо бояд рафта ба дусад динор^{*} нон ҳарида, ба онҳо дихем?» ³⁸ Исо гуфт: «Рафта бинед, ки шумо чӣ қадар нон доред». Онҳо фаҳмида омада ба ӯ гуфтанд: «Ҳамагӣ панҷ нону ду моҳӣ ҳаст».

³⁹ Он гоҳ Исо фармуд, ки шогирдонаш мардумро гурӯҳ-гурӯҳ рӯи сабза шинонанд. ⁴⁰ Одамон бо гурӯҳҳо панҷоҳ ва саднафарӣ нишастанд. ⁴¹ Исо он панҷ нон ва ду моҳиро ба дасташ гирифта, ба осмон нигаристу аз Ҳудо баракат талабид ва нонҳоро пора карда, бо моҳӣ ба шогирдонаш дод, онҳо бошанд, ба мардум тақсим карданд. ⁴² Ҳама то сер шудан ҳӯрданду ⁴³ шогирдон аз нонпора ва моҳиҳои боқимонда боз дувоздаҳ сабадро пур карданд. ⁴⁴ Шумораи мардоне, ки нон ҳӯрданд, панҷ ҳазор нафар буд.

Дар рӯи об роҳ рафтани Исо

⁴⁵ Баъд аз он Исо зуд ба шогирдонаш фармуд, ки ба қаик савор шуда, пешопеш ба сӯи Байт-Сайдо раҳсипор шаванд, то худаш мардумро ҷавоб дихад. ⁴⁶ Пас аз ҷавоб додани мардум Исо барои дуо кардан ба кӯҳ баромад.

⁴⁷ Шомгоҳон қаик ба миёни кӯл расид, Исо бошад, дар соҳил танҳо монда буд. ⁴⁸ Вақте Исо дид, ки шогирдонаш бо азоб зидди боди муҳолиф шино мекунанд, субҳидам рӯ-рӯи об қадамзанон ба тарафи онҳо равона шуд. Вай аз назди онҳо гузашта рафтаниӣ буд, ⁴⁹ вале шогирдон дар рӯи об роҳ рафтани ӯро дид, фикр карданд, ки ин арвоҳ

*6:37 Динор - дар ин ҷо тангаи румӣ мебошад, ки арзишаш ба маоши якруӯзӣ заи коргар баробар буд.

аст ва аз тарс фарёд заданд.

⁵⁰ Азбаски ҳама Ӧро дида тарсиданд, Исо фавран ба онҳо гуфт: «Натарсед! Ин Манам. Ором шавед». ⁵¹ Баъд ба қаиқ савор шуд ва ҳамон замон бод аз вазидан монд. Шогирдон бениҳоят ҳайрон монданд, ⁵² чунки аз сабаби якравиашон ҳанӯз ҳодисаи зиёд шудани нонро нафаҳмиданд.

Шифоёфтани bemoron

⁵³ Онҳо ба соҳили дигар расида, дар сарзамини Ҷинесор қарор гирифтанд. ⁵⁴ Ҳамин ки онҳо аз қаиқ фаромаданд одамон Исоро шинохтанд. ⁵⁵ Онҳо зуд ба тамоми гирду атроф рафта, bemoronро, ҳатто бо ҷойгаҳашон бардошта, ба ҳар ҷое, ки мешуниданд Исо буд, меоварданд. ⁵⁶ Ба ҳар ҷое, ки Исо мерафт, чи дар деҳоту чи дар шаҳрҳо, одамон bemoronро сари роҳи Ӧ гузошта, илтимос мекарданд, ки ақаллан ба лаби доманаш даст расонанд ва ҳар касе ки даст мерасонд, шифо меёфт.

7

Поку нопок

¹ Рӯзе чанд нафар аз фарисиён ва шариатдонон аз Ерусалим ба назди Исо омаданд. Онҳо гирди Ӧ ҷамъ омада ² диданд, ки баъзе шогирданаш бо дasti «бетаҳорат», яъне ношуста хӯрок меҳӯранд.

³ Ҳол он ки яҳудиён, маҳсусан фирқаи фарисиён, то даме ки дастхояшонро мувофиқи урфу одатҳои аҷдодон нашӯянд, ҳаргиз хӯрок намехӯрданд. ⁴ Инчунин ҳеч чизро аз бозор то нашӯянд намехӯрданд. Боз бисёр урфу одатҳои дигарро риоя мекарданд, монанди шустани пиёла ва дегу табақҳои биринҷӣ.

⁵ Фарисиён ва шариатдонон аз Исо пурсиданд: «Барои чӣ шогирдони Шумо урфу одатҳои аҷдодони моро риоя накарда, бо дастҳои бетаҳорат хӯрок меҳӯранд?»

⁶ Исо дар ҷавоби онҳо гуфт: «Ҳак буд Ишаъё пайғамбар, вакте оиди шумо, дурӯяҳо пешгӯй карда гуфта буд:

„Худо мегӯяд:

«Ин одамон бо суханонашон Маро таъриф мекунанд,

вале дилашон аз Ман дур аст.

⁷ Онҳо Маро бефоида парастиш мекунанд,
чунки қонуну қоидаҳои инсониро «қонуни Ҳудо» гуфта таълим
медиҳанд!».

⁸ Шумо фармудаҳои Ҳудоро як тараф гузашта, ба урфу одатҳои инсонӣ
пайравӣ мекунед. ⁹ Шумо барои нигоҳ доштани урфу одатҳои худ шуда
мохирона фармудаҳои Ҳудоро беэътибор мемонед.

¹⁰ Масалан, Ҳудо ба воситаи Мӯсо фармудааст: „Падару модари худро
эҳтиром кунед“ ва „ҳар кӣ дар ҳаққи падар ё модараш сухани қабех гӯяд,
ҷазояш марг аст“. ¹¹ Шумо бошед, таълим медиҳед, ки агар касе ба
падару модараш бо чизе ёрӣ расонда тавонад, вале ёрӣ нарасонда гӯяд,
ки ман инро ба Ҳудо мебахшам, ¹² шумо дигар намегузоред, ки вай ба
падару модараш ягон қӯмаке кунад. ¹³ Ҳамин тавр шумо суханони
Ҳудоро бо урфу одатҳои худ барҳам дода, насл ба насл инро ёд медиҳед
ва бисёр корҳои мисли ин мекунед».

¹⁴ Исо мардумро боз наздаш даъват намуда гуфт: «Ҳамаатон Маро гӯш
карда, бифаҳмед.

¹⁵⁻¹⁶ Ҳар чизе ки аз берун ба даруни одам медарояд, вайро ҳаром карда
наметавонад, аммо он чизе, ки аз даруни одам берун мебарояд, вайро
ҳаром мекунад*».

¹⁷ Вақте ки Исо аз назди мардум рафта, ба хона даромад, шогирдонаш
аз Ӯ маъни ин масалро пурсиданд. ¹⁸ Вай ба онҳо гуфт: «Наход шумо
ҳам инро нафаҳмида бошед? Магар намедонед, ки он чӣ ба даруни одам
аз берун медарояд, ӯро ҳаром карда наметавонад? ¹⁹ Чунки ҳӯрок ба дили
шумо дохил намешавад, балки аз меъдаи шумо гузашта, берун
мебарояд» (бо ин суханон Исо эълон кард, ки ҳар гуна ҳӯрок ҳалол аст).

²⁰ Баъд илова кард: «Он чизе, ки аз даруни худи инсон мебарояд, ӯро
ҳаром мекунад. ²¹⁻²² Чунки маҳз аз дохил, аз дили инсон ниятҳои бад
берун меоянд, ба монанди алоқаи беникоҳ, дуздиву одамқушӣ ва баҳилиӣ,
фиребу найранг, бадкориву бадаҳлоқӣ, ҳасаду тӯҳматқунӣ, мағрурӣ ва
бефаросатӣ. ²³ Ҳамаи ин бадиҳо аз даруни инсон берун баромада, ӯро

---

*^{7.15-16} 7:15-16 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷ от дохил
шудааст: «Пас ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯ ш кунад».

ҳаром мекунанд».

Имони як зан

²⁴ Аз он чо Исо ба шаҳри Сур рафт. Ў ба хонае даромад ва нахост, ки касе омаданашро фаҳмад. Вале ин кор ба ю муюссар нашуд.

²⁵ Зане, ки духтари хурдсолаш гирифтори рӯҳи нопок буд, аз омадани Исо зуд боҳабар шуда, ба назди ю омад ва ба пеши пойҳояш афтод. ²⁶ Вай зани юнонӣ, зодаи Финикияи Сурия буд. Ў илтимос кард, ки Исо девро аз духтараш берун кунад.

²⁷ Исо ба ю гуфт: «Бигзор аввал фарзандон сер шаванд, чунки нони фарзандонро гирифта ба сагон додан нодуруст аст».

²⁸ Вале зан ҷавоб дод: «Дуруст аст, хочаам, вале сагон ҳам нонпораҳои аз дастархони кӯдакон афтодаро чида меҳӯранд».

²⁹ Он гоҳ Исо ба зан гуфт: «Барои чунин ҷавобат метавонӣ ба хонаат баргардӣ, ки дев аз духтарат дур шудааст».

³⁰ Зан ба хонааш омада дид, ки дев аз духтараш берун шуда, вай ором хобидааст.

Шифо ёфтани марди кар

³¹ Сипас, Исо аз Сур баромада, бо роҳи Сидун ба тарафи кӯли Ҷалил ба ноҳияи Даҳ Шаҳр равона шуд. ³² Дар он чо ба наздаш мардери оварданд, ки кар буду забонаш мегирифт. Онҳо илтимос карданд, ки Исо бар ю даст гузошта, шифояш дихад.

³³ Исо ўро аз байнин мардум ба як тараф бурда, ангуштонашро ба гӯши вай гузошт ва туғ карда, ангуштонашро ба забони мард расонд. ³⁴ Баъд ба осмон нигариста оҳе кашиду гуфт: «Ифатаҳ!», ки маънояш «Кушода шав!» мебошад. ³⁵ Он мард зуд шифо ёфта, гӯшҳояш кушода шуданд, забонаш озод гашт ва ю бурро гап зада метавонистагӣ шуд.

³⁶ Исо ба онҳо гуфт, ки ба касе чизе нагӯянд, вале ҳар қадар бештар онҳоро таъкид мекард, онҳо ҳамон қадар зиёдтар овозаҳо паҳн мекарданд. ³⁷ Мардум қоил шуда, ба яқдигар мегуфтанд: «Ҳар коре, ки мекунад, хуб аст. Ў ҳатто карҳоро шунаво мекунаду забони гунгҳоро мекушояд».

Сер кардани тақрибан чор ҳазор кас

¹ Дар яке аз ҳамин рӯзҳо боз тӯда-тӯдаи одамон ба назди Исо ҷамъ омаданд ва ҷизи хӯрдание надоштанд. Исо шогирдонашро ба наздаш даъват карда гуфт: ² «Ба ин одамон раҳмам меояд, онҳо се рӯз боз бо Ман ҳастанд ва ҳеч хӯрдание надоранд. ³ Агар онҳоро гурусна ба хонаҳояшон фиристам, дар роҳ аз ҳол мераванд ва баъзеи онҳо аз роҳи дур омадаанд».

⁴ Шогирдонаш гуфтанд: «Магар касе метавонад дар ин биёбон ин қадар одамро аз нон сер кунад?»

⁵ Исо пурсид: «Шумо ҷанд нон доред?» Гуфтанд: «Ҳафтто».

⁶ Ӯ ба мардум фармуд, ки ба рӯи замин шинанд. Баъд он ҳафт нонро гирифта, ба Ҳудо шукр гуфт ва онро пора карда, ба шогирдонаш дод, ки тақсим кунанд ва онҳо нонро ба мардум тақсим карданд. ⁷ Онҳо инчунин ҷанд моҳии майда ҳам доштанд. Исо Ҳудоро барои онҳо шукр гуфта, фармуд, ки он моҳихо низ байни мардум тақсим шаванд. ⁸ Мардум хӯрда сер шуданд ва аз хӯроки боқимонда ҳафт сабади қалонро пур карданд.

⁹ Дар он ҷо қариб чор ҳазор нафар буданд ва Исо онҳоро ҷавоб дод.

¹⁰ Баъд якбора Ӯ бо шогирдонаш ба қаиқ савор шуда, ба ноҳияи Ҷалмонуто раҳсипор гашт.

Фарисиён нишона талаб мекунанд

¹¹ Сипас ҷанд нафаре аз фарисиён назди Исо омада, бо Ӯ баҳсу мунозираро сар карданд ва Ӯро озмуданӣ шуда, талаб намуданд, ки ба онҳо ягон нишонае аз ҷониби Ҳудо диҳад.

¹² Исо аз дилаш охи вазнине қашида гуфт: «Барои чӣ ин насл нишонае талаб мекунад? Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ба ин насл ягон нишона дода намешавад».

¹³ Пас онҳоро монда, ба қаиқ савор шуду ба тарафи дигари қӯл рафт.

Ҳамиртуруши фарисиён ва Ҳиродус

¹⁴ Шогирдони Исо фаромӯш карданд, ки ба қаиқ бо худ нон бигиранд ва ҳоло фақат як нон доштанд. ¹⁵ Исо ба онҳо гуфт: «Ҳушёр бошед! Ҳудро аз ҳамиртуруши шоҳ Ҳиродусу фарисиён эҳтиёт кунед».

¹⁶ Шогирдон бо якдигар муҳокима карда мегуфтанд: «Ӯ аз сабаби нон

надоштанамон инро гуфт». ¹⁷ Вале Исо аз суханони онҳо дарак дошта гуфт: «Чаро муҳокима мекунед, ки нон надоред? Магар то ҳол дарк намекунед ва нафаҳмидед? Ё гарданшах шудаед? ¹⁸ Шумо, ки чашм доред, чаро намебинед? Гӯш дореду чаро намешунавед? Оё фаромӯш кардед? ¹⁹ Ҳангоми панҷ ҳазор мардро бо панҷ нон сер карданам чанд сабадро аз нонпораҳо пур кардед?» Ҷавоб доданд: «Дувоздаҳ сабад».

²⁰ Гуфт: «Вақте ки бо ҳафт нон чор ҳазор нафарро сер кардам, чанд сабадро аз нонпораҳо пур кардед?» Гуфтанд: «Ҳафт сабад!» ²¹ Ба онҳо гуфт: «Оё то ҳол намефаҳмед?»

Шифо ёфтани кӯр

²² Вақте ки онҳо ба Байт-Сайдо расиданд, чанд нафаре марди кӯреро ба назди Исо оварда, хоҳиш карданд, ки ба вай даст расонда шифо дихад. ²³ Исо дasti он мардро гирифта аз деҳа берун бурд. Баъд оби даҳонашро ба ҷашмони мард молида, дастонашро бар ӯ гузошту пурсид: «Ягон чиз мебинӣ?»

²⁴ Мард боло нигариста гуфт: «Мардумро мисли дараҳтоне мебинам, ки роҳ мераванд». ²⁵ Исо бори дигар дастонашро ба ҷашмони он мард гузошт. Ин дағъа мард бо диққат нигоҳ кард ва ҷашмонаш шифо ёфтанду ӯ ҳама чизро хуб дид. ²⁶ Исо ӯро ба хонааш фиристода таъкид кард, ки ба деҳа барнагардад.

Фикри Петрус дар бораи Исо

²⁷ Исо бо шогирдонаш ба деҳаҳои атрофи шаҳраки Қайсарияи Филиппус сафарашро давом дод. Дар роҳ аз шогирдонаш пурсид: «Одамон дар бораи кӣ будани Ман чӣ мегӯянд?»

²⁸ Онҳо ҷавоб доданд: «Баъзеҳо мегӯянд, ки Шумо Яҳёи Таъмиддиҳанда ҳастед, дигарон, ки Илёс пайғамбаред, қисми дигари одамон мегӯянд, ки Шумо яке аз пайғамбарони гузашта ҳастед».

²⁹ Он гоҳ Исо пурсид: «Шумо чӣ? Шумо Маро кӣ мешуморед?» Петрус гуфт: «Ту Масех, яъне Таъиншудаи Ҳудо ҳастӣ». ³⁰ Исо онҳоро таъкид кард, ки дар ин бора ба касе чизе нагӯянд.

Пешгӯии Исо дар бораи марги худ

³¹ Баъд Исо ба шогирдонаш таълим додани онро сар кард, ки Фарзанди

Инсон бояд ранчу азоби зиёде кашад ва пирони қавм, сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон аз Вай рӯ мегардонанд ва Ӯ қушта мешавад, vale баъд аз се рӯз аз нав зинда мегардад.

³² Исо ин суханонро қушоду равшан гуфт, vale Петрус Ӯро ба як сӯ кашида, ба сарзаниш кардан даромад. ³³ Лекин Исо рӯяшро гардонда ба шогирдонаш нигоҳ карду Петрустро сарзаниш намуда гуфт: «Дур шав аз Ман, шайтон! Ту фикри Ҳудоро надорӣ, балки фикри инсонӣ мекунӣ».

³⁴ Баъд Исо шогирдон ва мардумро ба наздаш ҷамъ карда гуфт: «Ҳар касе аз шумо, ки меҳоҳад пайрави Ман бошад, бояд аз манфиатҳои худ даст кашида, салиби азобу маргашро бардошта барад, он гоҳ Маро пайравӣ қунад. ³⁵ Ҳар кас, ки ҳаёташро нигоҳ доштан меҳоҳад, онро аз даст медиҳад, vale ҳар кас, ки ба хотири Ман ва ин ҳушхабар аз баҳри ҳаёти худаш мегузарад, онро нигоҳ медорад. ³⁶ Ба одам чӣ фоидае дорад, ки тамоми дунёро ба даст овараду ҷонашро аз даст дихад? ³⁷ Одамизод бар ивази ҷони худ ҳеч товоне дода наметавонад. ³⁸ Касе, ки дар ин рӯзгори пур аз гуноҳу беимонӣ аз Ман ва суханонам шарм қунад, Фарзанди Инсон низ, ҳангоме ки бо шӯҳрату ҷалоли Падараш, ҳамроҳи фариштаҳои муқаддас меояд, аз Ӯ шарм ҳоҳад кард».

9

¹ Исо ба онҳо боз ин тавр гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҷанд нафароне, ки дар ин ҷо ҳастанд, ҳанӯз дар қайди ҳаёт буданашон бо тамоми қудрат омадани подшоҳии Ҳудоро мебинанд».

Дигаргун шудани Исо

² Пас аз шаш рӯз Исо танҳо Петрус, Ёқуб ва Юҳанноро ҳамроҳаш гирифта, ба болои кӯҳи баланд баромад. Дар он ҷо рангу рӯи Исо дар пеши назари шогирдонаш дигаргун шуд. ³ Либоси Ӯ дураҳшида, аз барф ҳам сафедтар гашт, то ба дараҷае, ки дар рӯи замин ҳеч кас аз он сафедтар карда наметавонад. ⁴ Он гоҳ барояшон Илёс ва Мӯсо намудор шуданд, ки бо Исо сӯҳбат мекарданд.

⁵ Он гоҳ Петрус ба Исо гуфт: «Устод, бароямон хуб аст, ки ин ҷо бошем. Биёед се ҳаймае месозем, яке барои Шумо, дигаре ба Мӯсо ва боз ба Илёс». ⁶ Петрус намедонист, ки чӣ гӯяд, чунки ҳамаи онҳо саҳт тарсида

буданд.⁷ Баъд абрे пайдо шуда, онҳоро бо сояаш фаро гирифт ва овозе аз он шунида шуд: «Ин Писари азизи Ман аст, суханони Ӯро гүш кунед».

⁸ Ногаҳон онҳо ба атроф назар андохта, гайр аз Исо қасеро надиданд.

⁹ Вақте ки аз күх мефаромаданд Исо онҳоро таъкид кард, ки то аз нав зинда шудани Фарзанди Инсон аз он чӣ диданд, ба қасе чизе нағӯянд.

¹⁰ Барои ҳамин онҳо ба қасе дар ин бобат даҳон намекушоданд, агарчи дар байни худ маънои ибораи «аз нав зинда шудан»-ро муҳокима мекарданд.

¹¹ Шогирдон аз Исо пурсиданд: «Чаро шариатдонон мегӯянд, ки пеш аз Масех бояд Илёс биёяд?»

¹² Исо ҷавоб дод: «Дуруст, аввал Илёс омада, ҳама чизро барқарор мекунад. Вале Фарзанди Инсон, ҷунон ки дар борааш навишта шудааст, азоб кашида, хору зор мегардад.¹³ Аммо дар бораи Илёс мегӯям, ки ў омада буд ва айнан ҳамон тавре, ки дар бораи ў навишта шуда буд, дар ҳаққи ў ҳар чӣ ки хостанд, карданд».

Аз рӯҳи нопок шифо ёфтани писарбача

¹⁴ Вақте ки онҳо ба назди шогирдони дигар омаданд, диданд, ки мардуми зиёде дар гирди онҳо ҷамъ шудаанд ва ҷанд нафар аз шариатдонон бо онҳо баҳсу мунозира доранд.¹⁵ Ҳамин ки мардум Исоро диданд, хеле ҳайрон шуда, давон-давон ба истиқболаш рафтанд.

¹⁶ Исо пурси: «Дар бораи чӣ бо онҳо баҳс мекунед?»¹⁷ Марде аз байни мардум ҷавоб дод: «Устод, писарамро назди Шумо овардам. Ӯ гап зада наметавонад, зоро гирифтори рӯҳи нопок аст.¹⁸ Ҳар гоҳ ки рӯҳи нопок писарамро бигирад, ӯро бар замин мезанд ва даҳонаш кафк мекунад, дандонҳояш ба яқдигар мечаспанд ва баданаш мисли ҷӯб караҳт мешавад. Аз шогирдони Шумо хоҳиш кардам, ки рӯҳи нопокро аз ў берун кунанд, вале онҳо натавонистанд».

¹⁹ Исо гуфт: «Эй насли беимон! То кай ҳамроҳи шумо бошам ва то кай ҳамаи шуморо тоқат кунам? Писарро пеши Ман биёред».

²⁰ Пас ўро оварданд ва ҳамин ки рӯҳ Исоро дид, писарро саҳт ларзонд. Бача ба рӯи замин ғалтида ғел мезад ва аз даҳонаш кафк мебаромад.

²¹ Исо аз падари ў пурси: «Ӯ кай боз ба ин дард гирифтор аст?» Ҷавоб дод: «Аз бачагиаш.²² Рӯҳи нопок борҳо ўро ба обу оташ андохта, меҳост

нобудаш кунад. Ба мо раҳм кунед ва агар илочашро ёбед ба мо мадад кунед».

²³ Исо ба мард гуфт: «Чӣ? „Агар илочашро ёбам”? Ба касе, ки имон дорад, ҳама чиз имконпазир аст». ²⁴ Падари бача дарҳол нидо кард: «Бале, имон дорам, vale ёрӣ дихед, ки имонам қавитар гардад».

²⁵ Вақте Исо дид, ки мардуми зиёд давон омада ҷамъ мешаванд, бо сарзаниш ба рӯҳи нопок амр кард: «Эй рӯҳи кариву гунгӣ! Ба ту мегӯям, аз ин бача берун баро ва дигар ба ӯ надаро!» ²⁶ Рӯҳи нопок наърае зада, бори дигар бачаро саҳт ларзонда, аз ӯ берун шуд. Ранги бача монанди мурда шуд, барои ҳамин бисёриҳо «Вай мурдааст» гуфтанд. ²⁷ Вале Исо дasti ӯро гирифта, аз ҷояш хезонд ва бача ба пояш истод.

²⁸ Баъдтар, вақте ки Исо ба хона даромад шогирдон дар танҳоӣ аз ӯ пурсиданд: «Чаро мо рӯҳи нопокро берун карда натавонистем?»

²⁹ Исо гуфт: «Ин зот танҳо бо дуо^{*} берун карда мешавад».

Исо бори дигар дар бораи маргаш нақл мекунад

³⁰ Исо ҳамроҳи шогирдонаш он ҷоро монда, аз Ҷалил гузашта рафт. Вай намехост, ки касе аз ин боҳабар шавад, ³¹ ҷунки ӯ шогирдонашро таълим дода мегуфт: «Фарзанди Инсон ба дasti одамон супорида мешавад ва онҳо ӯро мекушанд, vale баъд аз се рӯз Вай аз нав зинда мешавад».

³² Вале онҳо маънои суханони ӯро нафаҳмиданду аз пурсидан тарсиданд.

Кӣ аз ҳама бузургтар аст?

³³ Онҳо ба шаҳри Кафарнаҳум расида, ба хонае даромаданд ва Исо аз шогирдонаш пурсид: «Дар роҳ бо яқдигар дар бораи чӣ баҳс мекардед?»

³⁴ Онҳо хомӯш буданд, зеро дар роҳ баҳс мекарданд, ки кӣ аз ҳама бузургтар аст. ³⁵ Пас, Исо нишасту дувоздаҳ шогирдро ҷамъ карда гуфт: «Ҳар кӣ дар сафи пеш шудан хоҳад, бояд аз ҳама ақиб ва дар хизмати ҳама бошад».

³⁶ Баъд қӯдакеро гирифта дар байни онҳо гузошт. Сипас, ӯро ба бағал гирифта, ба шогирдонаш гуфт: ³⁷ «Ҳар касе ки чунин қӯдакро ба хотири

---

*9:29 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷ от «бо дуо ва рӯз за» омадааст.

Ман қабул мекунад, дар асл Маро қабул мекунад. Ҳар касе, ки Маро қабул мекунад, на Маро, балки фиристандаи Маро қабул мекунад».

Касе, ки бар зидди мо нест, тарафдори мост

³⁸ Сипас Юҳанно ба Исо гуфт: «Устод, мардеро дидем, ки аз номи Шумо девҳоро берун мекард, vale азбаски ўбо монабуд, кӯшиш кардем, ки ўро аз ин кор боздорем».

³⁹ Аммо Исо гуфт: «Ўро аз ин кор бознадоред! Ҳар касе, ки аз номи Ман мӯъчиза мекунад, наметавонад баъд аз фурсате дар бораи Ман сухани баде бигўяд. ⁴⁰ Зоро касе ки бар зидди мо нест, тарафдори мост. ⁴¹ Ба рости ба шумо мегўям, агар касе ба шумо фақат ба хотири он, ки шогирди Масех ҳастед, ақаллан як пиёла об диҳад, ҳаргиз бе мукофот наҳоҳад монд».

Он чизе, ки моро гирифтори гуноҳ мекунад

⁴² «Вале агар шахсе сабабгори он гардад, ки яке аз ин пайравони хурди Ман гумроҳ шавад, беҳтар аст, ки ба гардани он шахс санги осиёбро баста, ба баҳр партоянд.

⁴³⁻⁴⁴ Агар дастат туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро бурида парто, зоро бароят беҳтар аст, ки бе як даст буда, соҳиби ҳаёт шавӣ, аз он ки ду даст дошта бошию ба оташи дӯзах афтӣ.*

⁴⁵⁻⁴⁶ Агар поят туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро бурида парто, зоро бароят беҳтар аст, ки бе як по буда, соҳиби ҳаёт шавӣ, аз он ки ду по дошта бошию ба дӯзах партофта шавӣ.*

⁴⁷ Агар чашмат туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро канда парто, зоро бароят беҳтар аст, ки як чашм дошта бошию ба подшоҳии Ҳудо дароӣ, аз он ки ду чашм дошта бошиву ба дӯзах партофта шавӣ, ⁴⁸ „ки дар он ҷо кирмҳо ҳаргиз намемиранд ва оташ ҳеч гоҳ ҳомӯш

---

*⁴³⁻⁴⁴ Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштач от дохил шудааст: «ки дар он ҷо кирмҳо ҳаргиз намемиранд ва оташ ҳеч гоҳ ҳомӯш намегардад» (Ниг. ояти 48).

*⁴⁵⁻⁴⁶ Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштач от дохил шудааст: «ки дар он ҷо кирмҳо ҳаргиз намемиранд ва оташ ҳеч гоҳ ҳомӯш намегардад» (Ниг. ояти 48).

намегардад”.

⁴⁹ Чун ҳар кас бо оташ намакин мешавад.^{*} ⁵⁰ Намак чизи хуб аст, vale агар сифаташро гум кунад, бо чӣ онро намакин карда метавонед? Пас шумо низ дар худ намак дошта бошед ва бо яқдигар дар сулху салоҳ зиндагӣ кунед».

10

Таълими Исо дар бораи талоқ

¹ Исо он ҷоро монда, ба тарафи сарзамини Яхудия ва қисми шарқии дарёи Урдун рафт. Боз мардуми зиёде дар он ҷо ҷамъ омаданд ва ӯ низ аз рӯи одат ба таълими онҳо шурӯъ кард.

² Он гоҳ ҷанд нафар фарисиён омада, ӯро озмудани шуда, савол доданд: «Оё аз рӯи шариат мумкин аст, ки мард аз занаш ҷудо шавад?»

³ Исо ҳам аз онҳо пурсиид: «Мӯсо дар ин бора ҷӣ фармудааст?» ⁴ Ҷавоб доданд: «Мӯсо иҷозат додааст, ки мард талоқномае навишта, аз занаш ҷудо шавад». ⁵ Исо бошад, ба онҳо гуфт: «Мӯсо аз сабаби гарданшахии шумо бароятон ҷунин иҷозатро навишта буд. ⁶ Вале аз ибтиди оғариниши ин дунё Ҳудо „онҳоро мард ва зан оғаридааст”.

⁷⁻⁸ „Бинобар ин мард аз падару модара什 ҷудо шуда, бо ҳамсарааш мепайвандад, то ки на ду нафар, балки як тан шаванд”. Акнун онҳо на ду тан, балки якто ҳастанд. ⁹ Пас, он чиро ки Ҳудо бо ҳам пайвастааст, инсон набояд ҷудо кунад».

¹⁰ Вақте ки онҳо ба хона баргаштанд, шогирдонаш дар ин бора аз Исо пурсианд. ¹¹ Исо ба онҳо гуфт: «Ҳар марде, ки аз занаш ҷудо шуда, зани дигар мегирад, нисбат ба ҳамсари аввалиаш гунаҳкор дар алоқаи беникоҳ ҳисоб мешавад. ¹² Ҳамчунин агар зан аз шавҳара什 ҷудо шуда, ба марди дигар ба шавҳар барояд, гунаҳкор дар алоқаи беникоҳ ҳисоб мешавад».

Исо қӯдаконро баракат медиҳад

¹³ Рӯзе одамон фарзандонашонро назди Исо оварданд, то ки ӯ ба онҳо

^{*}9:49 Дар баъзе нусхаҳои қадими навишта^ҷ от дохил шудааст: «ва ҳар қурбонӣ бо намак намакин карда мешавад».

даст гузошта, баракат диҳад. Вале шогирдон онҳоро сарзаниш карданд.

¹⁴ Исо рафтори шогирдонашро диду ба ғазаб омада гуфт: «Монед, ки қӯдакон назди Ман оянд ва пеши роҳи онҳоро нагиред, зеро Худо дар ҳаёти онҳое подшоҳӣ мекунад, ки мисли ин қӯдакон ҳастанд. ¹⁵ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҳар касе, ки подшоҳии Худоро монанди қӯдак қабул накунад, ҳеч гоҳ ба ин подшоҳӣ дохил намешавад».

¹⁶ Баъд қӯдаконро ба оғӯш гирифт ва ба болои сарашон даст гузошта, онҳоро баракат дод.

Марди сарватманӣ

¹⁷ Вақте ки Исо ба роҳ баромад, марде ба наздаш давида омада дар пешаш ба зону афтод ва пурсиҷ: «Эй устоди нек! Чӣ кор бояд биқунам, ки ҳаёти абадӣ насибам гардад?»

¹⁸ Исо гуфт: «Чаро Маро нек мегӯй? Файр аз Худо каси нек нест. ¹⁹ Худат фармоиши Худоро медонӣ: одамкушӣ накун, алоқаи беникоҳ накун, дуздӣ накун, шаҳодати бардуруғ надех, касеро фиреб надех ва падару модаратро ҳурмату эҳтиром намо».

²⁰ Мард ҷавоб дод: «Эй устод! Ҳамаи ин фармоишҳоро аз хурдсолиам риоя кардаам».

²¹ Исо ба ӯ бо нигоҳи гарму пурмеҳр гуфт: «Ба ту фақат як чиз намерасад: бирав, ҳар чӣ, ки дорӣ, бифурӯш ва пулашро ба бечорагон тақсим биқун, он гоҳ соҳиби ганчинаи осмонӣ мегардӣ. Баъд омада, Маро пайравӣ намо».

²² Вале он мард, ки бойигарии зиёде дошт, аз шунидани чунин суханон рӯҳафтода шуду ғамгин ба хонааш баргашт.

²³ Исо ба гирду атроф нигоҳ карда, ба шогирдонаш гуфт: «Ба подшоҳии Худо дохил шудани одамони бой чӣ душвор аст». ²⁴ Шогирдон аз суханони Исо ба ҳайрат афтоданд. Пас Исо такрор карда гуфт: «Эй фарзандонам! Ба подшоҳии Худо дохил шудан чӣ душвор аст. ²⁵ Аз сӯроҳи сӯзан гузаштани шутур осонтар аз он, ки шахси сарватманӣ ба подшоҳии Худо дохил шавад».

²⁶ Шогирдон беш аз пеш дар ҳайрат монда, ба яқдигар мегуфтанд: «Пас кӣ начот ёфта метавонад?» ²⁷ Исо ба шогирдонаш нигоҳ карда гуфт: «Ба инсон ин корро кардан ғайриимкон аст, вале на ба Худо; бо Худо аз

ўхдаи ҳар кор баромадан мумкин аст».

²⁸ Он вақт Петрус ба Исо гуфт: «Ана, мо аз баҳри ҳама чиз баромада, Шуморо пайравӣ кардем». ²⁹ Исо ҷавоб дод: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, агар касе ба хотири Ман ва ин хушхабар аз баҳри хона, бародарон ё ҳоҳарон, падар ё модар, фарзандон ё заминҳояш гузашта бошад, ³⁰ ҳоло дар вақти ҳозира сад баробар зиёдтар хонаҳо, бародарону ҳоҳарон, модарону фарзандон, заминҳо ва баробари ҳамаи ин азобҳо низ пайдо мекунад ва дар оянда ҳаёти абадӣ низ насибаш мегардад.

³¹ Лекин бисёри онҳое, ки ҳоло дар сафи пеш ҳастанд, дар сафи ақиб мешаванд ва онҳое, ки дар сафи ақиб ҳастанд, дар сафи пеш мешаванд».

Исо бори сеюм дар бораи марги худ нақл меқунад

³² Онҳо ба сӯи Ерусалим раҳсипор шуданд. Исо пешопеш мерафт. Шогирдони дарҳайратмонда ва одамон бо тарс аз паси Ӯ қадам мезаданд. Исо дувоздаҳ шогирдашро ба як тарафе бурда, бори дигар гуфт, ки дар Ерусалим Ӯро чӣ сарнавиште интизор аст. ³³ Ӯ гуфт: «Мо ба Ерусалим рафта истодаем, ки дар он ҷо Фарзанди Инсон ба дasti сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон фурӯҳта мешавад. Онҳо Ӯро ба марг маҳкум меқунанду баъд ба дasti беимонон месупоранд. ³⁴ Беимонон бошанд, Ӯро масхара карда, ба Вай туф меқунанд ва латту кӯб карда ба қатл мерасонанд, vale Ӯ пас аз се рӯз аз нав зинда мешавад».

Хоҳиши Ёқуб ва Юҳанно

³⁵ Ёқубу Юҳаннои писарони Забдой пеши Исо омада гуфтанд: «Устод, мо меҳоҳем, ки хоҳишамонро бароямон ичро кунед».

³⁶ Исо пурсид: «Чӣ хоҳиш доред? Бароятон чӣ кор кунам?» ³⁷ Гуфтанд: «Вақте ки Шумо бо шӯҳрату ҷалол подшоҳӣ меқунед, иҷозат дихед, яке аз дasti рост ва дигаре аз дasti ҷапатон бишинем».

³⁸ Исо ҷавоб дод: «Шумо намефаҳмад, ки чиро талаб карда истодаед. Магар аз он косае, ки Ман бояд бинӯшам, нӯшида метавонед ва магар бо он азоби марговаре, ки Ман таъмид мегирам, шумо ҳам таъмид гирифта метавонед?»

³⁹ Ҷавоб доданд: «Бале, метавонем». Аммо Исо ба онҳо гуфт: «Ҳӯш, аз косаи Ман ҳоҳед нӯшид ва бо азобе, ки Ман таъмид мегирам, шумо ҳам таъмид ҳоҳед гирифт. ⁴⁰ Аммо ба интихоб кардани касоне, ки аз дasti

чапу рости Ман мешинанд, Ман ҳақ надорам. Ба ин чойҳо касоне мешинанд, ки Ҳудо онҳоро пешакӣ таъин кардааст».

⁴¹ Даҳ шогирди дигар инро шунида, ба Ёқубу Юҳанно саҳт қаҳрашон омад. ⁴² Пас, Исо ҳамаи онҳоро гирд оварда гуфт: «Шумо хуб медонед, ки подшоҳон ва бузургони ҳалқҳо ба мардуми худ зӯроварӣ мекунанд ва ҳукмашонро ба онҳо мегузаронанд. ⁴³ Лекин дар байни шумо набояд ин тавр бошад. Баръакс, ҳар кас ки дар байни шумо бузург будан меҳоҳад, бояд хизматгори шумо бошад ⁴⁴ ва ҳар касе, ки меҳоҳад дар сафи пеш истад, бояд ғуломи ҳама бошад.

⁴⁵ Ҳатто Фарзанди Инсон барои он наомадааст, ки касе ба Ӯ хизмат кунад, балки омад, то ки ба дигарон хизмат кунад ва барои нархи начоти бисёр одамонро супоридан ҷонашро фидо кунад».

Шифо ёфтани нобино

⁴⁶ Баъд онҳо ба Ериҳӯ омада расиданд. Вақте ки Исо бо шогирдонаш ва мардуми зиёде аз ин шаҳр берун мерафтанд, дар канори роҳ Бартимай ном нобиное, ки писари Тимай буд, нишаста садақа мепурсид.

⁴⁷ Чун Бартимай шунид, ки Исои Носирӣ аз он роҳ мегузарад, фарёд зада гуфт: «Эй Исои насли Довуд, ба ман раҳм кунед!» ⁴⁸ Бисёриҳо ӯро сарзаниш карда гуфтанд, ки хомӯш шавад. Вале ӯ овозашро боз ҳам баландтар карда фарёд мезад: «Эй Насли Довуд, ба ман раҳм кунед!»

⁴⁹ Исо аз роҳаш бозистода гуфт: «Ба вай бигӯед, ки ин ҷо биёяд». Мардум нобиноро ҷеф зада гуфтанд: «Аз ҷоят ҳез, натарс, зеро Ӯ туро ба наздаш ҷеф мезанад».

⁵⁰ Бартимай ҷомаашро қашида, аз ҷояш парида хест ва назди Исо омад. ⁵¹ Исо аз вай пурсид: «Ту чӣ меҳоҳӣ? Бароят чӣ кор кунам?» Нобино гуфт: «Устод, меҳоҳам бино шавам». ⁵² Исо ба ӯ гуфт: «Бирав, имонат туро шифо дод». Он мард ҳамон лаҳза бино шуд ва аз паси Исо рафт.

11

Ба Ерусалим омадани Исо

¹ Баъд Исо ва шогирдонаш ба наздикии Ерусалим, ба дехаҳои Байт-Фочӣ ва Байт-Ҳинӣ, ки дар доманаи теппаи Зайтун ҷойгир

шудаанд, рафта расиданд. Ӯ ду шогирдашро пешопеши худ фиристода,² ба онҳо гуфт: «Ба қишлоқи дар пешистода равед. Ҳамин ки ба он чо мерасед, харкураи бастаеро мебинед, ки ҳанӯз ба он касе савор нашудааст. Бандашро кушода, онро ба ин чо биёред.³ Агар касе бипурсад, ки чаро ин корро мекунед, бигӯед, ки вай ба Ҳудованд даркор шуд ва Ӯ ба зудӣ онро ба ҷояш бармегардонад».

⁴ Он ду шогирд рафта, харкураеро, ки дар канори кӯча, дар назди дарвозае баста шуда буд, ёфтанд. Вақте банди онро мекушоданд⁵ баъзе аз одамони он чо истода пурсиданд: «Чӣ кор карда истодаед? Чаро банди харкураро мекушоед?»⁶ Шогирдон суханони Исоро такрор карданд ва одамон ба онҳо иҷозат доданд.

⁷ Пас онҳо харкураро ба назди Исо оварда, ҷомаҳояшонро ба болои харкурра партофтанд ва Исо ба он савор шуд.⁸ Бисёр одамон ҷомаҳои худро сари роҳи Ӯ пойандоз мекарданд, дигарон бошанд, навдаҳои сербарги аз саҳро буридаашонро пеши роҳи Ӯ мегузоштанд.

⁹ Мардуме, ки аз пешу қафои Ӯ мерафтанд, фарёд мезаданд:
«Шаъну шараф ба Ҳудо!

Баракат ёбад касе, ки аз номи Ҳудованд меояд!

¹⁰ Муборак бошад подшоҳии аҷдоди мо Довуд, ки наздик омада истодааст!

Шаъну шараф ба Ҳудо дар осмон!»

¹¹ Ҳамин тавр, Исо ба Ерусалим омада, ба Ҳонаи Ҳудо рафт ва ҳама чизро аз назар гузаронд. Азбаски бевақт шуда буд, бо дувоздаҳ шогирди худ ба Байт-Ҳинӣ равона шуд.

Исо дарахти анҷирро лаънат мекунад

¹² Рӯзи дигар, вақте ки онҳо аз Байт-Ҳинӣ мерафтанд, Исо гурусна монд.¹³ Каме дурттар дарахти сербарги анҷирро дид, ба сӯяш рафт. Ӯ меҳост анҷире пайдо кунад, vale ба он наздик омада дид, ки дар шоҳаҳояш ғайр аз барг чизи дигаре набуд, чунки ҳанӯз вақти анҷир набуд.¹⁴ Сипас, Исо дарахти анҷирро лаънат карда гуфт: «Аз ин пас касе ҳаргиз аз ту дигар мева нахӯрад». Ва шогирдонаш инро шуниданд.

Исо Ҳонаи Ҳудоро тоза мекунад

¹⁵ Ҳангоме ки ба Ерусалим даромаданд, Исо ба Ҳонаи Ҳудо рафт ва

онҳоеро, ки дар он ҷо машғули ҳариду фурӯш буданд, берун ронда, мизҳои пуливазкунандагон ва курсиҳои қабӯтарфурӯшонро чаппа кард.

¹⁶ Вай нагузошт, ки қасе ҷизро барои савдо аз саҳни Ҳонаи Ҳудо гузаронад.

¹⁷ Сипас мардумро таълим дода гуфт: «Оё навишта нашудааст, ки „хонаи Ман ҷои дуогӯй барои тамоми ҳалқҳо номида мешавад”? Шумо бошед, онро ба лонаи дуздон табдил додаед».

¹⁸ Чун шариатданон ва сардорони рӯҳонӣ ин суханонро шуниданд, роҳи чӣ тавр ба қатл расондани Исоро ҷустуҷӯ карданд. Онҳо аз Исо тарсиданд, зоро тамоми мардум аз таълимоти ӯ дар ҳайрат монда буданд.

¹⁹ Ҳуди ҳамон бегоҳ Исо бо шогирдонаш аз шаҳр берун рафт.

Дарахти ҳушкидаи анҷир

²⁰ Саҳарии рӯзи дигар онҳо дар роҳ ҳамон дарахти анҷирро диданд, ки аз решааш ҳушк шудааст. ²¹ Петрус ҳодисаи рӯзи гузаштаро ба ёд оварда гуфт: «Устод, нигоҳ кунед! Дарахти анҷир, ки онро лаънат кардед, ҳушк шудааст!»

²² Исо дар ҷавоб гуфт: «Ба Ҳудо имон дошта бошед. ²³ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки агар қасе ба ин кӯҳ фармон дода гӯяд: „Бархезу ба баҳр биафт“ ва дар дилаш шубҳае надошта бошад, балки бовар қунад, ки он чӣ мегӯяд, ҳамон тавр мешавад, он гоҳ ҳамон ҷиз барояш рӯй медиҳад.

²⁴ Барои ҳамин ҳам ба шумо мегӯям, ҳар чӣ дар дуо талаб мекунед, бовар қунед, ки аллакай онро гирифтаед ва он аз они шумо мешавад. ²⁵⁻²⁶ Вале ҳангоми дуо кардан, агар аз қасе ҳафагие дошта бошед, ӯро бубахшед, то ки Падари осмонӣ низ гуноҳҳоятонро ба шумо баҳшида тавонад».*

Саволучавоб дар бораи ҳуқуқи Исо

²⁷ Онҳо боз ба Ерусалим омаданд. Вақте ки Исо дар саҳни Ҳонаи Ҳудо рафтуо мекард, сардорони рӯҳонӣ, шариатданон ва пирони қавм назди ӯ омада ²⁸ пурсиданд: «Ту бо қадом ҳуқуқ ин корҳоро мекунӣ? Ин

---

* 11:25-26 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷ от дохил шудааст: «Аммо агар шумо дигаронро набахшед, Падари осмонӣ низ гуноҳҳои шуморо намебахшад».

хуқуқро ба Ту кī додааст?»

²⁹ Исо дар ҷавоб гуфт: «Ман ба шумо саволе медиҳам. Агар ҷавоб дихед, Ман ҳам ба шумо мегӯям, ки бо қадом ҳуқуқ ин корҳоро мекунам. ³⁰ Ба Ман бигӯед, ки ҳуқуқи таъмиддиҳиро ба Яхё Худо ё инсон дода буд?»

³¹ Онҳо ба яқдигар гуфтанд: «Агар бигӯем, ки Худо дода буд, ӯ мегӯяд: „Пас ҷаро ба ӯ бовар накардед?”. ³² Агар бигӯем: „Инсон”..., (онҳо аз мардум метарсиданд, зоро ҳамаи мардум имон доштанд, ки Яхё пайғамбари Худост).

³³ Оқибат, онҳо ба Исо «намедонем» гуфта ҷавоб доданд. Исо низ ба онҳо гуфт: «Пас, Ман ҳам ба шумо намегӯям, ки бо қадом ҳуқуқ ин корҳоро мекунам».

12

Масал дар бораи иҷоракорони бераҳм

¹ Баъд Исо ба мардум бо масалҳо гап заданро сар кард: «Марде токзоре бунёд карда, атрофи онро девор гирифт. Барои фишурдани ангур ҳавзчае тайёр карда, дидбонгоҳе соҳт ва токзорро ба дехқонон иҷора дода ба сафар баромад.

² Дар мавсими ҳосилғундорӣ соҳиби токзор хизматгорашро назди иҷоракорон фиристод, то ки ҳаққашро аз ҳосили боғ бигирад. ³ Вале онҳо он хизматгорро гирифта заданду бо дасти холӣ баргардонданд.

⁴ Соҳиби токзор хизматтори дигареро фиристод, вале онҳо ба сари вай зада, бо ӯ беномусона рафтор карданд. ⁵ Баъд боз хизматтори дигареро фиристод, лекин ӯро куштанд. Бисёр хизматторони дигареро ҳам, ки мефиристод, ё мезаданд, ё мекуштанд.

⁶ Ҳамин тавр, дар хонаи соҳиби токзор ба ғайр аз писари азизаш каси дигаре намонд. Оқибат, „писарамро ҳатман иззату эҳтиром мекунанд” гуфта, писарашро фиристод. ⁷ Вале иҷоракорон ба яқдигар гуфтанд: „Вай меросхӯр аст! Биёед, ӯро мекушем ва токзор аз они мо мешавад!“.

⁸ Сипас, ӯро дастгир карда куштанд ва ҷаҳонро берун аз токзор партофтанд.

⁹ Акнун соҳиби токзор чӣ кор мекунад? Мераваду он иҷоракоронро мекушад ва токзорро ба дигарон медиҳад.

¹⁰ Оё шумо дар навиштачот нахондаед:

„Он сангеро, ки бинокорон нодаркор ҳисоб карда, як сү партофтанд, санги асосии таҳкурсии бино гардид.

¹¹ Ин кори Худованд аст
ва ба назарамон ачиб менамояд”».

¹² Азбаски роҳбарони халқ фаҳмиданд, ки Исо бо ин масал онҳоро мисол овардааст, хостанд Ӯро дастигир қунанд, vale аз мардум метарсиданд, бинобар ин Ӯро ба ҳоли худ гузашта рафтанд.

Савол дар бораи супоридани андозу хироҷ

¹³ Дертар чанд нафар аз фарисиён ва ҳиродиён ба назди Исо фиристода шуданд, то ки Ӯро бо сухан ба дом афтонанд. ¹⁴ Онҳо омада гуфтанд: «Устод, мо медонем, ки Шумо ростқавл ҳастед ва хушомадгӯи мардум нестед, чунки ба мавқею дараҷаи онҳо эътибор намедиҳед, балки роҳҳои Худоро аз рӯи ҳақиқат таълим медиҳед. Ҳоло бигӯед, оё раво аст, ки мо ба императори Рум андозу хироҷ супорем ё не? ¹⁵ Мо бояд онро супорем ё не?» Исо аз дурӯягии онҳо боҳабар буда чунин гуфт: «Чаро меҳоҳед Маро ба дом афтонед? Ба Ман динореро биёред, ки бубинам».

¹⁶ Вақте динорро ба Ӯ доданд, пурсид: «Дар рӯи ин акс ва номи киро мебинед?» Онҳо ҷавоб доданд: «Императорро».

¹⁷ Он гоҳ Исо ба онҳо гуфт: «Он чи аз они император аст, ба император бидиҳед ва он чи аз они Худост, ба Худо». Онҳо аз ҷавоби Исо дар ҳайрат монданд.

Савол дар бораи аз нав зиндашавӣ

¹⁸ Баъд баъзе аз саддуқиён (онҳо аз нав зиндашавиро инкор мекарданд) ба назди Исо омада пурсиданд: ¹⁹ «Устод, Мӯсо дар шариат ба мо чунин навиштааст, ки агар бародари касе фарзанд наёфта бимирад, бигзор вай зани ӯро ба никоҳи худ дарорад ва фарзандони ба дунё омадаро ҳамчун насли бародари марҳумаш бидонад. ²⁰ Инак, ҳафт бародар буданд. Бародари калонӣ зан гирифт ва бефарзанд мурд. ²¹ Баъд бародари дуюм ҳамсари ӯро ба занӣ пирифта, ӯ ҳам бефарзанд мурд. Бо бародари сеюм ҳам ҳамин тавр рӯй дод. ²² Бо ҳамин сурат ҳамаи ҳафт бародарон бефарзанд вафот карданд. Баъд аз ҳама он зан ҳам аз дунё гузашт. ²³ Пас, рӯзе, ки мурдаҳо аз нав зинда мешаванд, вай зани кадоме аз онҳо

мешавад? Охир ҳамаи ҳафт бародарон ўро ба занӣ гирифта буданд!»

²⁴ Исо ҷавоб дод: «Ҳатои шумо дар он аст, ки на мазмуни навиштачотро медонеду на қудрати Худоро. ²⁵ Вақте ки мурдаҳо зинда мешаванд, дигар на зан мегиранд ва на шавҳар мекунанд, балки мисли фариштаҳои осмон мегарданд. ²⁶ Вале дар бораи зинда шудани мурдаҳо магар аз китоби Мӯсо дар бораи ҳодиса бо бутта нахондаед, ки чӣ тавр Худо ба Мӯсо гуфтааст: „Ман Худои Иброҳим, Худои Исҳоқ ва Худои Ёқуб ҳастам”. ²⁷ Ӯ на Худои мурдагон, балки Худои зиндагон аст. Шумо ҳатои қалон мекунед».

Муҳимтарин қонуни Худо

²⁸ Яке аз шариатдонон ба назди онҳо омада баҳсу мунозираашонро шунид. Вақте ӽ дид, ки Исо ба онҳо чӣ ҷавоби хубе дод, пурсиҷ: «Аз тамоми фармоишҳои Худо қадомаш аз ҳама муҳимтар аст?»

²⁹ Исо ҷавоб дод: «Аввалин фармоиши муҳим ин аст: „Эй қавми Истроил, гӯш қунед! Худованд Худои мо Худованди яккаву ягона аст.

³⁰ Худованд Худои худро бо тамоми дилу ҷонатон, бо тамоми ақлу ҳушатон ва бо тамоми қуввати худ дӯст бидоред”. ³¹ Дуюмаш ҷунин мебошад: „Ҳар шахсеро, ки наздики шумост, мисли худ дӯст бидоред”. Ҳеч фармоише аз ҳардуй ин бузургтаре нест».

³² Шариатдон гуфт: «Устод, ҳақ ба ҷониби Шумост. Шумо бисёр хуб гуфтед, ки фақат як Худо вучуд дорад ва ғайр аз ӽ Худои дигаре нест.

³³ Инчунин, Худоро аз таҳти дил, бо тамоми ақлу ҳуш ва қуввати худ дӯст доштан ва шахси наздики худ бударо ҳам мисли худ дӯст доштан муҳимтар аз қурбон кардани ҷонвар ва дигар намудҳои қурбонӣ мебошад».

³⁴ Исо дид, ки шариатдон оқилона сухан меронад, бинобар ин ба ӽ гуфт: «Шумо ба подшоҳии Худо наздик ҳастед». Пас аз он дигар ҳеч кас ҷуръат накард, ки ба Исо саволе дихад.

Масех аз қадом насл аст?

³⁵ Вақте Исо дар Ҳонаи Худо ба мардум таълим медод, аз онҳо пурсиҷ: «Барои чӣ шариатдонон мегӯянд, ки Масех, яъне Таъиншудаи Худо аз насли Довуд аст? ³⁶ Дар ҳоле ки худи Довуд бо таъсири Рӯҳи Муқаддас ҷунин гуфта буд:

„Худованд ба Худованди ман фармуд:

«То вақте ки душманонатро зери поят нагузорам,
аз дасты ростам бишинг».

³⁷Худи Довуд Таъиншудаи Худоро „Худованд“ номид, пас чӣ тавр Вай
аз насли Довуд шуда метавонад?»

Мардуми зиёде суханони Ӯро бо хушнудӣ гӯш мекарданд.

³⁸Сипас Исо онҳоро таълим дода гуфт: «Аз шариатдонон эҳтиёт бошед.
Ба онҳо маъқул аст, ки либосҳои қимат пӯшида гарданд ва мардум дар
бозорҳо ба онҳо салом диҳанд. ³⁹Онҳо дӯст медоранд, ки дар ҷойҳои
бехтарини ибодатхонаҳо бишнанд ва дар тӯю зиёфатҳо бологузар
бошанд. ⁴⁰Онҳо намоишкорона дуру дароз дуо меҳонанд, вале дар асл
молу мулки бевазанонро ҳӯрда ғорат мекунанд! Онҳо ҷазои саҳттар
мебинанд».

Ҳайрияи бевазани бечора

⁴¹Баъд Исо рӯ ба рӯи санҷуқи ҳайрия нишаста, ба санҷуқ пул андохтани
мардумро тамошо мекард. Баъзехо, ки бою бадавлат буданд, пули зиёде
ҳайр мекарданд.

⁴²Ҳамин вақт як бевазани бечора ҳам омада, ду тангаи хурди мисинро,
ки арзиши кам дошт, ба санҷуқ андохт. ⁴³Исо шогирдонашро ба наздаш
даъват карда гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки ин бевазани бечора аз
ҳамаи дигарон дида зиёдтар ҳайрот кард. ⁴⁴Чунки онҳо аз зиёдатии
бойигариашон ҳайрия карданд, вай бошад, ҳамаи он чизеро, ки дошт,
тамоми ризқу рӯзиашро ҳайрия кард».

13

Вайроншавии Ҳонаи Ҳудо

¹Вақте Исо аз Ҳонаи Ҳудо мебаромад, яке аз шогирдонаш гуфт: «Устод,
бинед, ин биноҳои Ҳонаи Ҳудо чӣ қадар боҳашамат ҳастанд! Чӣ сангҳои
бузурге доранд!»

²Исо ҷавоб дод: «Шумо ҳоло ин биноҳои бузургро мебинед? Санг бар
болои сангаш намонда, ҳамааш ба замин яксон мешавад».

Азобу шиканҷаҳо

³ Вақте Исо дар болои теппай Зайтун, рӯ ба рӯи Хонаи Ҳудо менишаст, Петрус, Ёкуб, Юҳанно ва Андриёс дар танҳоӣ аз Ӯ пурсиданд: ⁴ «Ба мо бигӯед, ки ҳамаи ин воқеаҳо кай рӯй медиҳанд ва иҷро шудани ҳамаи инро аз қадом нишона мефаҳмем?»

⁵ Исо ҷавоб дод: «Эҳтиёт шавед, ки мабодо касе шуморо гумроҳ накунад. ⁶ Зоро бисёр қасоне пайдо мешаванд, ки гӯё аз номи Ман омада бошанду „Ман ҳамонам“ мегӯянд ва бисёр одамонро гумроҳ мекунанд.

⁷ Вақте ки садоҳо ва овозаҳои ҷангҳоро мешунавед, ба воҳима наафтед. Чунин ҳодисаҳо бояд рӯй диханд, вале ин маъни фаро расидани охирзамонро надорад. ⁸ Як ҳалқ бо ҳалқи дигар ҷанг мекунад ва як давлат ба давлати дигар ҳуҷум мекунад. Дар бисёр ҷойҳо заминҷунбӣ рӯй дода, қаҳтию ғуруsnагӣ меояд. Ҳамаи ин монанди саршавии дарди зоидан аст.

⁹ Ҳудатонро эҳтиёт кунед, зоро шуморо ба назди қозӣ бурда, дар ибодатхонаҳо қамчинкорӣ мекунанд ва ба сабаби Маро пайравӣ карданатон шумо дар назди ҳокимону подшоҳон истода шаҳодат хоҳед дод. ¹⁰ Пеш аз ҳама ҳуҷхабар бояд ба тамоми ҳалқиятҳо эълон карда шавад.

¹¹ Вақте шуморо дастгир карда ба ҷавобгарӣ мекашанд, ташвиш накашед, ки чӣ бояд бигӯед. Ҳар чӣ ҳамон лаҳза ба дилатон андоҳта мешавад, бигӯед, чунки он вақт на шумо, балки Рӯҳи Муқаддас ба воситаи шумо сухан меронад.

¹² Бародар бародари ҳудро ба қатл мефиристад ва инчунин падар фарзандони ҳудро. Фарзандон ба падару модари ҳуд муқобил мебароянд ва онҳоро ба дasti марг месупоранд. ¹³ Ба сабаби Маро пайравӣ карданатон ҳама шуморо бад мебинанд. Вале касе, ки то ба охир истодагарӣ намояд, начот хоҳад ёфт.

Ғаму андӯҳи бузург

¹⁴ Аммо вақте ки ҳаробазори нафратангезеро дар ҷое мебинед, ки он набояд бошад (бигзор ҳонанда бифаҳмад, ки ин чӣ маъни дорад), он тох онҳое, ки дар Яхудия ҳастанд, бояд ба кӯҳистон гурезанд. ¹⁵ Агар касе дар болои бом бошад, барои гирифтани чизе поён нафарояд ва ба ҳона надарояд. ¹⁶ Агар касе дар саҳро бошад, барои гирифтани ҷома ҳам барнагардад. ¹⁷ Вой бар ҳоли заноне, ки он рӯзҳо ҳомиладор хоҳанд буд

ва модароне, ки құдаки ширхор хоҳанд дошт!

¹⁸ Пас дуо кунед, ки ин ҳодиса ба зими斯顿 рост наояд. ¹⁹ Зеро дар он айём чунон мусибате рўй медиҳад, ки аз замони дунёро оғаридані Ҳудо то ба ҳол чунин нашуда буд ва дигар ҳаргиз нахоҳад шуд. ²⁰ Агар Ҳудованд он рўзҳои мусибатро кўтоҳ намекард, дар рўи замин ягон инсон зинда намемонд. Вале ба хотири интихобкардагонаш Ҳудованд он рўзҳоро кўтоҳ кардааст.

²¹ Агар ҳамон вақт касе ба шумо гўяд, ки „Ана, Таъиншудаи Ҳудо дар ин чост” ва ё „Нигоҳ кунед, Ӯ дар он чост”, ба суханонаш бовар накунед.

²² Зеро одамоне пайдо мешаванд, ки худро бардурӯғ Таъиншудаи Ҳудо ва пайғамбар меноманд ва чунин мўъчижаҳову аҷоибот нишон медиҳанд, то ки агар шавад интихобшудагони Ҳудоро гумроҳ кунанд. ²³ Инак, боҳабар бошед. Ана Ман ҳамаашро ба шумо пешакӣ гуфтам.

Омадани Фарзанди Инсон

²⁴ Дар ҳамон рўзҳо, баъд аз он мусибатҳо,

офтоб тира мегардад ва моҳ дигар равшаний намедиҳад,

²⁵ ситораҳо аз осмон поён меафтанд ва ҳама чиз дар осмон ба ҷунбиш меояд.

²⁶ Он вақт мардум Фарзанди Инсонро мебинанд, ки болои абрҳо бо қудрату ҷалоли бузург меояд. ²⁷ Ӯ фариштаҳояшро мефиристад, то интихобкардагонашро аз чор тарафи дунё ва аз тамоми гӯшаву канори замину осмон гирд оваранд.

Масал дар бораи дарахти анҷир

²⁸ Аз дарахти анҷир ибрат гиред. Ҳамин ки шоҳаҳояш муғча карда барг бароварданро сар кунанд, шумо аниқ медонед, ки ба қарибӣ тобистон меояд. ²⁹ Ҳамин тавр, вақте мебинед, ки ин ҳодисаҳо ба амал меоянд, донед, ки вақт наздик, дар дами остона аст. ³⁰ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки ҳанӯз одамони ин насл аз олам нагузашта, ҳамаи ин ҳодисаҳо ба амал меоянд. ³¹ Замину осмон нест мешаванд, аммо гуфтаҳои Ман то абад мемонанд.

Маълум набудани рӯзу соати омадани Фарзанди Инсон

³² Лекин кай фаро расидани он рӯз ё он соатро ғайр аз Падар касе

намедонад: на фариштаҳои осмон на Писар.

³³ Пас, хушёру боҳабар бошед, зеро намедонед, ки он вақт кай фаро мерасад. ³⁴ Ин монанди он аст, ки марде ба сафар рафта, барои ҳар як хизматгори худ вазифаи маҳсусе медиҳад ва ба дарвозабон мефармояд, ки посбонӣ кунад.

³⁵ Пас шумо низ хушёр бошед, чун намедонед, ки соҳиби хона кай бармегардад, бегоҳӣ ё нимаи шаб, вақти ҷеғзании хурӯс ё бомдодон.

³⁶ Мабодо ӯ ногаҳон баргашта шуморо дар хоб наёбад. ³⁷ Он чӣ ба шумо мегӯям ба ҳама даҳл дорад: хушёр бошед!»

14

Нақшай қуштани Исо

¹ То иди Балогардон ва иди Фатир ду рӯз монда буд. Сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон роҳи бо ҳила дастгир карда, ба қатл расондани Исоро ҷустуҷӯ мекарданд. ² Онҳо мегуфтанд: «Дар рӯзҳои ид ин корро кардан мумкин нест. Шояд одамон шӯриш мебардоранд».

Аз рӯи ҳурмат реҳтани атри қиматбаҳо

³ Исо дар Байт-Ҳинӣ, дар хонаи Шимъӯн ном маҳав меҳмон шуда буд. Дар вақти таомхӯрӣ зане омад ва як қӯзачаи сангини гаронбаҳоро пур аз атри қиматбаҳо оварда, онро шикасту ба сари Исо реҳт.

⁴ Баъзеҳо аз ин кори зан ба ғазаб омада, ба яқдигар гуфтанд: «Чаро ӯ ин атри пурқиматро исроф кард? ⁵ Ин аттро ба маблағи зиёда аз сесад динор^{*} фурӯҳта, пулашро ба камбағалон тақсим кардан мумкин буд». Ва занро саҳт сарзаниш мекарданд.

⁶ Вале Исо гуфт: «Ӯро ба ҳолаш гузоред, чаро ӯро ташвиш медиҳед? Вай бароям кори калон кард. ⁷ Камбағалон ҳамеша бо шумо ҳастанд ва ҳар вақт, ки хоҳед, шумо метавонед ба онҳо ёрӣ қунед, вале Ман бо шумо ҳамеша намемонам.

⁸ Ин зан ҳар чӣ аз дасташ омад, кард. Ӯ аттро ба баданам реҳт, то онро барои ғӯронидан тайёр намояд. ⁹ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, дар ҳар ғӯшаву канори дунё, ки хушҳабар эълон карда мешавад, кори кардаи ин

*14:5 Динор - ниг. ба 6:37.

занро барои ба ёд овардани ў нақл хоҳанд кард».

Хиёнати Яхудо

¹⁰ Он гоҳ яке аз дувоздаҳ шогирдони Исо, ки номаш Яхудои Исқарют буд, ба назди сардорони рӯҳонӣ рафт, то Исоро ба онҳо таслим кунад.

¹¹ Онҳо аз шунидани ин хеле хушҳол шуда, ба ў пул ваъда карданд. Пас, Яхудо фурсати қулай мечуст, то ки Исоро ба дасти онҳо бисупорад.

Охирин хӯроки идонаи Исо бо шогирдон

¹² Рӯзи аввали иди Фатир, ки мардум барраи балогардонро қурбонӣ мекарданд, шогирдон аз Исо пурсианд: «Дар кучо меҳоҳед, ки мо рафта бароятон дастархони иди Балогардонро тайёр намоем?»

¹³ Исо ду нафар шогирдашро фиристода гуфт: «Ба шаҳр равед ва мардеро мебинед, ки кӯзаи об мебарад. Аз паси ў биравед. ¹⁴ Ба ҳамон хонае, ки он мард медарояд, шумо ҳам дароед ва ба соҳиби хона бигӯед: „Устод мепурсад, ки кучост меҳмонхонаи ў, ки дар он ҳамроҳи шогирдонаш хӯроки иди Балогардонро хӯрда тавонад?”. ¹⁵ Вай ба шумо болохонаи калонеро нишон медиҳад, ки аллакай ғундошта ба тартиб оварда шудааст ва шумо дар ҳамон ҷо бароямон дастархон тайёр кунед».

¹⁶ Пас шогирдон ба шаҳр рафтанду ҳамон тавре, ки Исо гуфта буд, шуд ва онҳо хӯроки иди Балогардонро тайёр намуданд.

¹⁷ Бегоҳирӯзӣ Исо бо дувоздаҳ шогирдаш омад. ¹⁸ Вақте ки дар гирди дастархон нишаста хӯрок меҳӯрданд, Исо гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, яке аз шумо, ки ҳоло бо Ман хӯрок хӯрда истодааст, ба Ман хиёнат меқунад».

¹⁹ Онҳо хеле ғамгин шуда, пайдарҳам ба пурсидан даромаданд: «Мабодо ин ман набошам?» ²⁰ Исо ҷавоб дод: «Ин корро яке аз дувоздаҳ нафари шумо меқунад, ки луқмаи нонашро бо Ман дар як коса тар карда истодааст.

²¹ Бо Фарзанди Инсон он чӣ дар навиштаҷот дар борааш навишта шудааст, рӯй медиҳад. Аммо вой бар ҳоли он касе, ки ба Фарзанди Инсон хиёнат меқунад. Барои вай беҳтар мешуд, ки ҳаргиз ба дунё наояд».

Таоми шоми Ҳудованд

²² Ҳангоме ки онҳо меҳӯрданд Исо нонро ба даст гирифта, шукри

Худоро карду онро пора карда ба онҳо тақсим намуду гуфт: «Бигиред, ки ин бадани Ман аст».

²³ Пас косаро гирифта, шукри Худоро карду онро ба шогирдонаш дод ва ҳамаи онҳо аз он нӯшиданд. ²⁴ Исо ба онҳо гуфт: «Ин хуни Ман аст, ки барои тасдиқ кардани аҳди Худо ба хотири одамони зиёде рехта мешавад. ²⁵ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки акнун Ман аз меваи нави токи ангур фақат дар подшохии Худо хоҳам нӯшид, лекин то он рӯз ҳаргиз наменӯшам».

²⁶ Баъд онҳо Худоро ҳамду саногӯён ба теппаи Зайтун равона шуданд.

Исо инкори Петрусро пешгӯй меқунад

²⁷ Пас Исо ба шогирдон гуфт: «Ҳамаи шумо пайравӣ кардани Маро бас меқунед, чунки дар навиштаҷот пешгӯии Худо омадааст: „Чӯпонро меқушам ва гӯсфандони рама пароканда мешаванд”. ²⁸ Аммо, вақте ки аз нав зинда мешавам, пешопеши шумо ба вилояти Ҷалил меравам».

²⁹ Петрус гуфт: «Ҳарчанд ки ҳама пайравӣ кардани Шуморо бас кунанд ҳам, ман ин корро намекунам».

³⁰ Исо ба вай гуфт: «Ба ростӣ ба ту мегӯям, имрӯз, худи ҳамин шаб, ҳанӯз хурӯс ду бор ҷеф назада, ту се бор Маро инкор меқунӣ».

³¹ Вале Петрус бо қатъият гуфт: «Ҳатто агар ҳамроҳи Шумо ҷон додан лозим ояд, ҳаргиз Шуморо инкор намекунам». Дигарон низ чунин гуфтанд.

Охирин дуо дар боғи Ҷатсамонӣ

³² Онҳо ба ҷое рафтанд, ки Ҷатсамон ном дошт ва ӯ ба шогирдонаш гуфт: «Шумо дар ин ҷо бошед, Ман рафта дуо меқунам». ³³ Ӯ бо худ Петрус, Ёқуб ва Юҳанноро бурд. Гаму аламаш саҳт шиддат меёфт ва ³⁴ ӯ ба онҳо гуфт: «Аз шиддати ғаму ғусса ҷонам ба лаб расидааст. Ин ҷо бимонеду бедор бошед».

³⁵ Инро гуфта Исо каме дуртар рафт ва худро рӯи замин партофта дуо кард, ки агар шавад он вақти азоб ба сараш наояд. ³⁶ Сипас гуфт: «Эй Падарҷон, бароят ҳама чиз имконпазир аст. Ин косаи азобро аз сари Ман дур кун. Аммо на хости Ман, хости Ту шавад».

³⁷ Баъд баргашта дид, ки шогирдонаш хобидаанд. Ӯ ба Петрус гуфт: «Шимъӯн, ту хобидай? Магар як соат бедор истода натавонистӣ? ³⁸ Бедор

бимонед ва дуо кунед, то ки ба вассаса наафте. Чунки рӯҳатон ба ин тайёр аст, аммо табиати инсониатон нотавон».

³⁹ Пас, боз рафта бо ҳамон суханони пештарааш дуо кард. ⁴⁰ Бори дигар баргашта омаду онҳоро боз дар хоб дид, чунки онҳо саҳт хоболуд буданд ва намедонистанд, ки ба Исо чӣ ҷавоб диханд.

⁴¹ Вай бори сеюм баргашта, ба онҳо гуфт: «Шумо ҳанӯз хоб рафта дам мегиред? Бас, акнун соати он расидааст, ки Фарзанди Инсон ба дasti гунаҳкорон таслим карда мешавад. ⁴² Биёед, бархезед, меравем. Нигоҳ кунед, ана таслимкунандай Ман ҳам наздик омад».

Дастгир кардани Исо

⁴³ Якбора, ҳанӯз ӯ суханашро тамом накарда, Яхудо, яке аз дувоздаҳ шогирдаш расида омад ва ҳамроҳаш як тӯда одамони чӯбу шамшер дар даст аз ҷониби сардорони рӯҳонӣ, шариатдонон ва пирони қавм буданд.

⁴⁴ Инак, хиёнаткор ба онҳо пешакӣ ҷунин шарт карда буд: «Бидонед, касеро, ки бӯсидам, ҳамон шахсест, ки бояд дастгир кунеду таҳти назорат гирифта баред».

⁴⁵ Яхудо дарҳол ба Исо наздик шуду «Устод!» гуфта, ӯро бӯсид. ⁴⁶ Пас онҳо Исоро дастгир карданд. ⁴⁷ Ҳамон замон як нафар аз ҳозирон шамшерро аз ғилоф кашиду ба сӯи ғуломи сарвари рӯҳониён ҳамла карда, гӯши вайро бурида партофт.

⁴⁸ Он гоҳ Исо ба онҳо гуфт: «Шумо магар Маро роҳзан гумон мебаред, ки барои дастгир карданам бо чӯбу шамшерҳо омадаед? ⁴⁹ Ман ҳар рӯз бо шумо дар Ҳонаи Худо будам ва таълим медодам, аммо шумо Маро дастгир намекардед. Вале, бигзор гуфтаҳои навиштаҷот ба амал оянд».

⁵⁰ Ҳамон вақт ҳамаи шогирдонаш ӯро танҳо гузошта турехтанд.

⁵¹ Як ҷавоне аз паси Исо рафт, ки дар танаш ҳеч чиз надошту фақат бо матои катонӣ худро печонда буд. Вақте сарбозон ӯро дастгир карданд, ⁵² вай ҳалос ҳӯрду матои катонӣ дар дasti онҳо монд, худаш тани барашна турехт.

Исо дар ҳузури шӯро

⁵³ Исоро ба ҳонаи сарвари рӯҳониён бурданд. Ҳамаи сардорони рӯҳонӣ, шариатдонон ва пирони қавм дар он ҷо ҷамъ шуданд. ⁵⁴ Петрус ҳам, ки дурттар аз паси онҳо меомад, ба ҳавлии сарвари рӯҳониён даромада, дар

назди хизматгорон нишасть, то ки дар оташи гулхан гарм шавад.

⁵⁵ Сардорони рӯҳонӣ ва ҳамаи аъзоёни шӯро кӯшиш мекарданд, ки бар зидди Исо далеле ба даст оварда, Ӯро ба қатл расонанд, vale ҳеч далеле пайдо накарданд. ⁵⁶ Бисёриҳо бар зидди Исо шаҳодати дуруғ доданд, аммо гуфтаҳояшон ба ҳам мувофиқ намеомад. ⁵⁷ Баъзеҳо аз ҷо барҳеста, ба Исо чунин тӯҳматҳо карданд: ⁵⁸ «Мо шунидем, ки Ӯ меғуфт: „Ман ин Ҳонаи Ҳудоро, ки бо дасти инсон сохта шудааст, вайрон мекунам ва баъд аз се рӯз дигаре бе қӯмаки инсон месозам”». ⁵⁹ Вале шаҳодати онҳо бар хилофи якдигар буд.

⁶⁰ Он вақт сарвари рӯҳониён дар ҳузури ҳама барҳеста, аз Исо пурсиҷ: «Ин чӣ айбномаҳое, ки бар зидди Ту шаҳодат медиҳанд? Чаро Ту ҳеч ҷавобе намедиҳӣ?» ⁶¹ Аммо Исо хомӯш истода, ҳеч ҷавобе надод. Сарвари рӯҳониён боз пурсиҷ: «Магар Ту Таъиншуда ва Писари Ҳудое ҳастӣ, ки ба Ӯ ҳамду сано меҳонем?»

⁶² Исо гуфт: «Ҳастам* ва рӯзе Фарзанди Инсонро мебинед, ки аз тарафи рости Ҳудои Пурқудрат нишаста дар рӯи абрӯи осмон меояд».

⁶³ Он гоҳ сарвари рӯҳониён либосашро дарронда гуфт: «Дигар ба мо ҳеч шоҳиде лозим ҳам нест! ⁶⁴ Ҳудатон шунидед, ки Ӯ суханони кофириона гуфт. Ба чӣ қарор меоед?» Пас ҳамаи онҳо Ӯро айбор карда, ба марг маҳкум намуданд.

⁶⁵ Баъд баъзеҳо ба туғ кардан ба Исо даромаданд. Онҳо ҷашмони Ӯро баста, ба рӯяш торсакӣ зада мепурсиданд: «Агар пайғамбар бошӣ, бигӯй, ки Туро кӣ зад?» ва сарбозон ҳам Ӯро бурда заданд.

Исоро инкор кардани Петрус

⁶⁶⁻⁶⁷ Петрус ҳоло ҳам дар ҳавлий назди гулхан нишаста, ҳудро гарм мекард. Ҳамин вақт яке аз канизакони сарвари рӯҳониён ӯро дид ва ба ӯ бо диққат нигтоҳ карда гуфт: «Ту ҳам ҳамроҳи Исои Носирӣ будӣ!»

⁶⁸ Петрус инро инкор карду «Намедонам ва намефаҳмам, ки чӣ мегӯй» гуфта, ба тарафи дигари ҳавлий гузашт.*

*14:62 «Ман ҳастам» - ин номест, ки Ҳудо бо он ҳудро номида буд (Ниг. Ҳуруҷ 3:14).

*14:68 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷ от дохил шудааст: «Ҳамон замон ҳурӯ с ҷеф зад».

⁶⁹ Канизак Петрусро бори дигар дид ва ба ҳозирбудагон гуфт: «Ин мард ҳам яке аз шарикони Исо аст!» ⁷⁰ Петрус инро боз инкор кард. Дертар ҳозирбудагон ба Петрус гуфтанд: «Аниқ ту шарики онҳой, чунки ҷалилӣ ҳастӣ!»

⁷¹ Петрус бошад, ба сараш лаънатҳо хонда, қасам ҳӯрда гуфт: «Ин одамеро, ки дар борааш мегӯед, намешиносам».

⁷² Ҳуди ҳамон лаҳза ҳурӯс бори дуюм ҷеф зад ва Петрус суханони Исоро ба ёд овард, ки гуфта буд: «Пеш аз он ки ҳурӯс ду бор ҷеф занад, ту се бор Маро инкор мекунӣ». Он гоҳ Петрус ҳудро дошта натавониста ба гирия даромад.

15

Исо дар ҳузури Пилотус

¹ Саҳарии барвақт сардорони рӯҳонӣ, пирони қавм бо шариатдонон ва тамоми аъзоёни шӯро дар маҷлис ба як қарор омаданд. Онҳо Исоро баста, ба назди ҳокими румӣ Пилотус фиристоданд ва ба дасти ӯ супориданд.

² Пилотус аз Исо пурсид: «Оё Ту Шоҳи Яхудиён ҳастӣ?» Исо ҷавоб дод: «Ҳамон тавре ки ҳудатон мегӯед».

³ Сардорони рӯҳонӣ Исоро аз бисёр ҷиҳат айбдор мекарданд. ⁴ Пилотус аз ӯ пурсид: «Чаро ҷавоб намедиҳӣ? Бубин, Туро чӣ қадар айбдор мекунанд». ⁵ Вале Исо боз ҳам ҷизе нағуфт ва Пилотус дар ҳайрат монд.

⁶ Аз рӯи одат Пилотус дар ҳар ҷашнгирии ин ид як нафар маҳбусеро, ки мардум талаб мекард, озод менамуд. ⁷ Дар он вақт Бараббос ном марде, ки бо шариконаш дар шаҳр шӯриш бардошта одам кушта буд, дар ҳабс менишаст. ⁸ Мардум ҳоҳиш карданд, ки Пилотус мисли ҳарсола як нафар маҳбусро озод кунад. ⁹ Пилотус пурсид: «Мехоҳед, ки Шоҳи Яхудиёнро бароятон озод кунам?» ¹⁰ Чун мефаҳмид, ки сардорони рӯҳонӣ Исоро аз рӯи ҳасад ба дасти ӯ супорида буданд.

¹¹ Вале сардорони рӯҳонӣ мардумро ба ошӯб оварданд, то ба ивази Исо озод кардани Бараббосро талаб кунанд. ¹² Пилотус боз аз онҳо пурсид: «Пас, бо он касе, ки шумо ӯро Шоҳи Яхудиён меномед, чӣ кор кунам?»

¹³ Онҳо фарёд заданд: «Ба салиб мекӯб кунед!»

¹⁴ Пилотус гуфт: «Чаро? Охир Вай чӣ бадиे кардааст?» Лекин онҳо боз баландтар фарёд заданд: «Ӯро мекӯб қунед!»

¹⁵ Пилотус танҳо барои қонеъ гардондани талаботи ҳалқ Бараббосро барояшон озод карда, фармон дод, ки Исоро қамчинкорӣ намуда, ба салиб мекӯб қунанд.

Сарбозон Исоро масхара мекунанд

¹⁶ Сарбозон Исоро ба ҳавлии дарбор бурда, аскарони зиёдро ҷамъ карданд. ¹⁷ Баъд ба Исо ҷомаи бунафшранг пӯшонданд ва аз хор тоҷе бофта, ба сараш гузоштанд. ¹⁸ Ба Ӯ таъзим карда фарёд мезаданд: «Зинда бод Шоҳи Яхудиён!» ¹⁹ Онҳо бо ҷӯб ба сараш мезаданд, ба Ӯ туғ мекарданд ва дар наздаш ба зону истода, ба Ӯ саҷда менамуданд. ²⁰ Вақте ки онҳо масхара додани Ӯро бас карданд, ҷомаи бунафшрангро аз танаш кашида, либоси худашро пӯшонданд ва барои ба салиб мекӯб кардан Ӯро аз он ҷо берун бурданд.

Ба салиб мекӯб шудани Исо

²¹ Дар роҳ онҳо бо як роҳгузари қуриние воҳӯрданд, ки аз саҳро бармегашт. Он мард Шимъӯн ном дошт ва падари Искандару Руфис буд. Сарбозон Ӯро маҷбур карданд, ки ҷӯби салиби Исоро бардошта барад.

²² Баъд Исоро ба ҷое оварданд, ки Ҷолҷото, яъне «Ҷои косахонаи сар» ном дошт. ²³ Сарбозон ба Ӯ майи бо мӯр^{*} омехтаро доданд, вале Ӯ онро қабул накард. ²⁴ Он гоҳ Исоро ба рӯи салиб мекӯб карданду либосашро байни худ тақсим карданӣ шуда, бо партофтани қуръа соҳибшавандай онро муайян карданд. ²⁵ Соати нӯҳи саҳар буд, ки Ӯро рӯи салиб мекӯб карданд. ²⁶ Дар лавҳаи айнома бар зидди Исо навиштанд: «Шоҳи Яхудиён».

²⁷⁻²⁸ Ҳамроҳи Исо боз ду дуздро аз тарафи чапу росташ ба салиҳои дигар мекӯб карданд.*

*15:23 Мӯ р - моддаи равған монанди зардранг, ки аз бутта гирифта мешавад ва аз он дороворӣ барои сабук кардани дард тайёр мекунанд.

*15:27-28 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷ от дохил шудааст: «Ин ҳам дар навиштаҷ от пешгӯ Ӯ шуда буд: „Ӯ низ ба қатори ҷинояткорон дохил мешавад”».

²⁹ Одамоне, ки аз он чо мегузаштанд, сар چунбонда Исоро мазоқ карда мегуфтанд: «Ту-ку мехостй Хонаи Худоро вайрон карда, дар муддати се рӯз онро аз нав созӣ, ³⁰ пас, ҳоло аз салиб поён фаромада, худатро наҷот дех?»

³¹ Сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон низ Ӯро масхаракунон ба яқдигар мегуфтанд: «Дигаронро наҷот медоду худашро наҷот дода наметавонад.

³² Бигузор Таъиншудаи Худо, ки Шоҳи Яхудиён аст, акнун аз салиб поён фарояд, то мо инро дида, имон оварем!» Ҳатто онҳое, ки ҳамроҳаш меҳкӯб шуда буданд, Ӯро таҳқир мекарданд.

Марги Исо

³³ Нисфириӯзӣ ҳама чоро торикий фаро гирифт ва он то соати се давом кард. ³⁴ Дар соати се Исо бо садои баланд фарёд зад: «Элла! Элла! Лама сабақтаний?», яъне «Эй Худои Ман! Эй Худои Ман! Чаро Маро тарқ кардӣ?» ³⁵ Баъзе аз ҳозирон инро шунида, гуфтанд, ки Исо Илёс пайғамбарро садо мекунад. ³⁶ Сипас як нафар давида латтаеро ба сирко тар кард ва ба сари як чӯб гузошту барои нӯшидан ба Исо дароз кард ва гуфт: «Истед, бинем-чи, оё Илёс омада, Ӯро аз салиб гирифта поён мефарорад ё не?!» ³⁷ Баъд Исо нолаи баланде карда ҷон дод.

³⁸ Худи ҳамин вақт пардае, ки ҷои муқаддастарини Хонаи Худоро ҷудо мекард, аз боло то ба поёнаш дарида, ду пора шуд. ³⁹ Вақте сардори лашкари румии дар рӯ ба рӯи салибистода дид, ки Исо чӣ тавр фарёд зада ҷон дод, гуфт: «Дар ҳақиқат ин мард Писари Худо буд!»

⁴⁰ Ҷанд зан ҳам он чо буданд, ки аз дур ин ҳодисаҳоро медиданд. Дар байни онҳо Марями Маҷдалия, Салӯмит ва Марям, ки модари Ёкуби хурдсол ва Юшо буд, низ ҳузур доштанд. ⁴¹ Онҳо дар Ҷалил Исоро пайравӣ мекарданд ва дар эҳтиёҷаш қӯмак мерасонданд. Бисёр занони дигар низ, ки ҳамроҳи Ӯ ба Ерусалим омаданд, дар он чо буданд.

Гӯронидани Исо

⁴² Шом шуд ва мардум ба рӯзи истироҳат тайёरӣ медиданд. ⁴³ Юсуф ном шахс аз шаҳри Аромот, ки аъзои обруманди шӯро буд ва омадани подшоҳии Худоро интизорӣ мекашид, бочуръат ба назди Пилотус рафт ва ҷасади Исоро талаб кард. ⁴⁴ Пилотус ҳайрон шуд, ки Исо ба ин зудӣ мурдааст, бинобар ин сардори лашкарро даъват карда, аз ӯ пурсид, ки оё

Исо аллакай мурдааст.

⁴⁵ Вақте он сардори лашкар тасдиқ кард, Пилотус часади Исоро ба Юсуф супорид. ⁴⁶ Юсуф суфи сафед харид ва часадро аз салиб поён фароварда, кафанпеч карду ба даруни қабре, ки дар ғоре канда шуда буд, гузошт. Баъд санги калонеро ба даромади қабр ғелонда, онро маҳкам кард. ⁴⁷ Марями Маҷдалия ва Марям, модари Юшо диданд, ки часад ба кучо гузошта шуд.

16

Зиндашавии Исо

¹ Вақте ки рӯзи истироҳат ба охир расид, Марями Маҷдалия, Марям, ки модари Ёқуб буд ва Салӯмит рафта, равғани хушбӯй хариданд, то ки ба бадани Исо бимоланд. ² Ва саҳарии барвақти рӯзи якшанбе, баъд аз баромадани офтоб ба сӯи қабр раҳсипор шуданд.

³ Дар роҳ ба яқдигар мегуфтанд: «Кӣ санги калонро аз даромади қабр барои мо мебардорад?» ⁴ Вақте ки назди қабр расиданд, диданд, ки он санги бениҳоят калони қабр як сӯ ғелонда шудааст.

⁵ Пас ба даруни қабр даромада диданд, ки як ҷавоне бо либоси сафед дар тарафи рост нишастааст. Занон ба ҳайрат афтоданд.

⁶ Вале ҷавон ба онҳо гуфт: «Ҳайрон нашавед! Шумо Исои Носирии ба салиб меҳкӯбшударо мечӯед. Вай аз нав зинда шуд ва дар ин ҷо нест! Ба ҷое, ки часадашро гузошта буданд, нигоҳ кунед! ⁷ Ҳоло рафта, ба шогирдонаш ва ба Петрус бигӯед, ки Исо пешопеши шумо ба Ҷалил меравад, то шуморо дар он ҷо бубинад, чунон ки ба шумо гуфта буд».

⁸ Занҳо тарсону ларзон берун баромада, аз назди қабр гурехтанд ва ба касе чизе нагуфтанд, чунки дар ҳарос буданд.

Зоҳиршавии Исо ба шогирдонаш

[⁹ Исо субҳи рӯзи якшанбе аз нав зинда шуд ва аввал ба Марями Маҷдалия, ки аз вучуди ӯ ҳафт девро берун карда буд, худро зоҳир кард.

¹⁰ Марям назди шогирдони гирёну мотамзада рафта ин хабарро гуфт.

¹¹ Вале онҳо суханони ӯро шунида, бовар накарданд, ки Исо зинда асту Марям Ӯро дидаст.

¹² Баъд Исо худро дар сурати дигар ба ду шогирдаш, ки ба деха мерафтанд, зохир кард. ¹³ Онҳо баргашта, инро ба дигарон нақл намуданд, аммо ҳең кас ба суханони онҳо бовар накард.

¹⁴ Дар охир Исо ба он ёздаш шогирдаш, дар вақти ҳӯрок ҳӯрданашон, зохир шуд ва онҳоро ба сабаби беимонӣ ва якравиашон сарзаниш кард, зеро ба суханони касоне, ки Ӯро баъд аз марг зинда дида буданд, бовар накарданд.

¹⁵ Баъд ба онҳо гуфт: «Ба тамоми дунё рафта, хушхабарро ба ҳама эълон биқунед! ¹⁶ Касоне, ки имон биоваранд ва таъмид бигиранд, начот меёбанд, vale касоне, ки имон наоваранд, маҳкум мешаванд. ¹⁷ Дар ҳаёти касоне, ки имон меоваранд, чунин аломатҳо пайдо мешаванд: онҳо бо номи Ман девҳоро меронанд ва бо забонҳои нав сухан мегӯянд; ¹⁸ онҳо морҳоро бо даст мегиранд ва агар заҳр ҳӯранд, зараре намебинанд; даст бар беморон мегузоранд ва онҳо шифо меёбанд».

¹⁹ Вақте ки сӯҳбати Исои Ҳудованд бо онҳо тамом шуд, Вай ба сӯи осмон бурда шуд ва аз тарафи рости Ҳудо нишасти. ²⁰ Шогирдон рафта, хушхабарро дар ҳама ҷо эълон мекарданд. Ҳудованд ҳам мададгори онҳо буд ва бо мӯъчизаҳое, ки онҳо нишон медоданд, гуфтаҳояшонро тасдиқ мекард. Омин.*]

---

*^{16:9-20} Ин оятҳо на дар ҳамаи нусхаҳои қадими навиштач от дохил шудаанд.